

VISIE & AANVALSPLAN

CENTRUMGEBIED KERKRADE

6 februari 2024

Colofon

VISIE & AANVALSPLAN
CENTRUMGEBIED KERKRADE

6 februari 2024

wiebenga
consultants

Artist impression VIE

INHOUDSOPGAVE

1	Waarom een visie en aanvalsplan?	4
DEEL A : VISIE EN AMBITIE		5
2	Naar een toekomstbestendig centrum: ontwikkelingen stadscentra	6
3	Beleidskaders	9
4	Ambitie	10
5	Afbakening centrum	11
6	Visie en positionering	12
DEEL B: AANVALSPLAN: UITVOERINGSPROGRAMMA EN UITVOERINGSLIJNEN		14
7	Doel aanvalsplan	15
8	De 3C's als leidende principes voor het centrum	15
9	Kansen en aandachtspunten centrum	17
10	Uitvoeringsprogramma en uitvoeringslijnen	23
Bijlagen		
	Bijlage 1: Statistieken Kerkrade Centrum	34
	Bijlage 2: Lijst van geïnterviewden	40

1 Waarom een visie en aanvalsplan?

Het creëren van een aantrekkelijk centrum is één van de speerpunten van de gemeente. Het centrum van Kerkrade, is met de opening van het centrumplan in 2017, een nieuwe weg ingeslagen. Ruimtelijk en stedenbouwkundig is een forse stap gezet en is een kwaliteitsimpuls gerealiseerd. De verdere doorontwikkeling van het centrum om optimaal te functioneren als kloppend hart is van groot belang. Daarvoor moet constant ingespeeld worden op ontwikkelingen die zich voordoen en effect hebben op het centrumgebied. Denk aan onder meer: digitalisering, klimaatveranderingen, energietransitie, mobiliteit, economische en sociaal-maatschappelijke factoren. Deze hebben impact op het gebruik van ruimte, mix van voorzieningen, wensen en behoeften van bewoners, ondernemers en bezoekers en daarmee op de inrichting en beleving van het centrumgebied. In een centrumgebied willen mensen elkaar ontmoeten, (veilig) verblijven, wonen en winkelen, cultuur beleven en er hun vrije tijd kunnen doorbrengen. Dit stelt hoge eisen aan onder meer de kwaliteit van het openbare gebied, het voorzieningenaanbod en de bereikbaarheid.

De gemeente onderkent deze ontwikkelingen en de effecten daarvan voor de attractiviteit en functioneren van het centrumgebied. Samen met gebiedspartners is de afgelopen tijd al veel geïnvesteerd in het centrum. Ook in ruimtelijk en stedenbouwkundig opzicht is al veel bereikt maar er is de komende jaren nog voldoende werk aan de winkel. Ook functioneel staat het centrumgebied nog onder druk. Tegelijkertijd zijn er veel kansen die op korte termijn verzilverd kunnen worden en in lijn zijn met de reeds ingezette koers en beleid om te blijven werken aan een nog attractiever centrumgebied. In voorliggend document is een visie en ambitie beschreven om Kerkrade Centrum toekomstbestendig te maken. Om deze visie te realiseren zijn in het aanvalsplan concrete projecten en maatregelen beschreven in zogeheten uitvoeringslijnen. Echter, toekomstige ontwikkelingen kunnen ertoe leiden dat voorliggende visie en uitvoeringslijnen dienen te worden aangepast. Daarmee dient dit document als richtinggevend te worden beschouwd.

Leeswijzer

Dit document is als volgt opgebouwd:

Deel A: visie en ambitie. Dit deel handelt over de visie en ambitie voor het centrum. Hier wordt het lange termijn perspectief geschetst voor een periode van ca. 10 jaar. Onderdeel van de visie is een definitie van de beoogde doelgroepen en de nieuwe positionering van Kerkrade centrum.

Deel B: aanvalsplan en uitvoeringsprogramma. Hierin worden de keuze(s) voor leidende principes, de kansen en aandachtspunten beschreven. Daarvan afgeleid is vervolgens het concrete uitvoeringsprogramma met de uitvoeringslijnen. Deze bestaan uit een beschrijving van projecten en maatregelen voor korte, middellange en lange termijn.

DEEL A: VISIE EN AMBITIE

2 Naar een toekomstbestendig centrum: ontwikkelingen stadscentra

Stadscentra veranderen van functie.....En van opzet

De stad speelt een belangrijke rol in onze maatschappij: steeds meer Nederlanders wonen, werken en recreëren er. Volgens het Planbureau voor de Leefomgeving woont 74% van de Nederlanders in een stedelijke regio. De kwaliteit van het stedelijk groen is essentieel voor de gezonde en leefbare stad. De gezonde en leefbare stad gaat over wonen, werken en recreëren, maar ook over mobiliteit, een stad die klimaatbestendig is, sociaal en cultureel aantrekkelijk is en waar mensen gezond oud kunnen worden. De toename van de stedelijke bevolking legt, samen met de effecten van klimaatverandering, een grote druk op de leefbaarheid in de stad.

Bezoekers die naar de stad willen en daar geen commercieel doel bij hebben, zij komen bijvoorbeeld om vrienden te ontmoeten of om een wandeling te maken, hechten meer belang aan de buitenruimte. Vergroenen en klimaatadaptieve voorzieningen, faciliteiten om te bewegen en cultuurhistorische aspecten maken de binnenstad dan aantrekkelijker.

Openbaar gebied: Verblijven en verplaatsen

Verblijven en verplaatsen zijn twee belangrijke functies van de openbare ruimte. Enerzijds fungeert openbare ruimte als verblijfsruimte, als een bestemming voor recreatie en ontmoeting. Anderzijds heeft het een verplaatsfunctie, openbare ruimte fungeert dan als een route voor mobiliteit. Openbare ruimten zoals pleinen en parken worden vaak ontworpen met de intentie om diverse groepen mensen met elkaar in contact te brengen. Idealiter leidt deze interactie dan tot zaken als sociale cohesie en tolerantie in steden.

“Sinds de coronacrisis is het duidelijk: een centrumgebied van steden vervult een sociale functie. De openbare ruimte is het verbindende raamwerk dat mensen uit verschillende sociale en/of culturele bubbels met elkaar in contact brengt”

Winkels, horeca en voorzieningen

Door de opkomst van webwinkels hoeven consumenten voor de aankoop van producten niet langer naar de winkel, maar is winkelbezoek een keuze: zij kunnen veel producten net zo gemakkelijk online bestellen en laten bezorgen. Deze nieuwe realiteit heeft geleid tot structurele dalingen van bezoekersaantallen. De consument is kritisch bij de keuze van een winkelgebied en verwacht ruime keuze, kwaliteit en beleving. De consument kiest, afhankelijk van het motief en moment, voor een bezoek aan een gebied wat hem of haar het meeste te bieden heeft. De inwoners van om het centrum gelegen buurten, inwoners van Kerkrade-West en Noord in mindere mate, bezoeken het centrum voor de dagelijkse aankopen. Vooral de weekmarkt op vrijdagochtend wordt goed bezocht en mensen combineren dit vaak met een bezoek bij één van de horecagelegenheden. Bij het winkelen gaat het om de keuzemogelijkheden en aanwezigheid van horeca. In antwoord op deze ontwikkeling gaan winkels en winkelgebieden steeds meer (merk)beleving bieden. De winkel wordt een plek waar consumenten de producten kunnen zien, voelen, testen en ervaren. Horeca speelt een steeds belangrijkere rol in centra. Zie de gevulde terrassen in de zomer op de Markt in Kerkrade. Mensen eten vaker buitenshuis en ontmoeten elkaar hier, al dan niet gekoppeld aan winkelbezoek.

Verder vervagen traditionele grenzen tussen detailhandel, horeca, vermaak, dienstverlening en ambacht ('blurring'). Er komen allerlei nieuwe concepten op, waar producten zowel worden gemaakt als verkocht, om zo meer beleving te bieden en daarmee de consument te verleiden en te binden. Maar ook een logopediepraktijk gecombineerd met een kinder-lifestyle store of gamedevelopers met een coffee-concept waar de games kunnen worden gespeeld. Centra veranderen steeds meer van 'places to buy' naar 'places to be'. Deze functieverandering werkt door in de functionele en ruimtelijke opzet van veel stadscentra. Zij worden compacter en (deel)gebieden die met leegstand kampen, transformeren naar andere functies. (Leegstaande) winkelpanden worden ingevuld met dienstverlening, ambacht en/of woningen. Ook in Kerkrade is deze ontwikkeling waarneembaar, vooral in de aanloopstraten en in de passages is er sprake van leegstand.

"Winkelen op zichzelf wordt steeds minder belangrijk. Mensen willen in het centrum een rondje wandelen of wat rondwalen. De uitstraling van de buitenruimte wordt daardoor steeds belangrijker".

"Stadscentra veranderen steeds meer van 'places to buy' naar 'places to be'. Deze functieverandering werkt door in de ruimtelijke opzet van veel stadscentra. Zij worden compacter".

Succesvolle steden zetten in op goede parkeermogelijkheden en korte loopafstanden om de consument te binden op het moment dat deze de dagelijkse behoeften wil aanschaffen. Deze wil daar niet teveel tijd aan kwijt zijn, gemak en tijdsbesparing staan centraal. Op het moment dat de consument wat meer tijd heeft om te kijken, vergelijken of om anderen te ontmoeten, dan spelen andere factoren een rol. Dan gaat het om aangename verblijfsruimten, plekken waar je kunt rondkijken, verblijven en anderen ontmoeten. Ondernemers spelen hier op in binnen hun eigen zaak, maar ook door in samenwerking het centrum te 'verkopen'. Daartoe zorgen zij in veel centra voor sfeer en beleving via groen, sfeerverlichting en events. Wanneer verschillende functies slim worden gepositioneerd, waardoor duidelijk herkenbare deelgebieden ontstaan, elk met een eigen accent en functie, ontstaat synergie tussen winkels, horeca, cultuur en evenementen. Daarbij speelt de aanwezigheid van groen en de uitstraling van gebouwen een rol van betekenis.

Wonen

De woonfunctie in stadscentra brengt reuring, omzet en verhoogt de (sociale) veiligheid. Tevens biedt het een mooi alternatief voor leegstaand (winkel)vastgoed. Voor het centrum zijn er kansen voor een sterke diversiteit aan woonmilieus voor ouderen, jongeren, starters, gezinnen en young professionals. Dit geldt zowel in de huur- als koopsector waarmee de woonfunctie in het centrum versterkt kan worden. Bij het omzetten van commercieel naar wonen, dient rekening te worden gehouden met de andere functies -bijvoorbeeld horeca - in belendende panden zodat er geen conflicten gaan ontstaan.

Samenwerking & Burgerparticipatie

De complexiteit van ruimtelijke ontwikkelingen in de stad neemt de komende jaren verder toe. Met steeds meer aspecten moet rekening worden gehouden, waaronder het aspect "participatie". Het betrekken van alle partijen - inclusief de inwoners - met verschillende belangen is een voorwaarde voor succes. Voor overheidsbeleid om publieke en private initiatieven en investeringen af te wegen en voor de markt om ruimtelijke initiatieven rendabel te realiseren. Samenwerking is een belangrijke succesfactor. Tussen ondernemers onderling, maar ook met dienstverleners en de overheid. Steeds vaker werken partijen daarbij samen vanuit een gedeelde ambitie en gezamenlijke investeringsagenda. In Kerkrade kennen de meeste gebiedspartners elkaar goed, maar is er ruimte voor verbetering op het gebied van onderlinge samenwerking.

"Het betrekken van alle partijen met verschillende belangen is een voorwaarde voor succes"

3 Beleidskaders

We beginnen bij het opstellen van het aanvalsplan en het uitvoeringsprogramma niet vanaf "nul". Er ligt al het nodige aan (beleids-)visies die raakvlak hebben met de huidige en toekomstige ontwikkelingen maatschappelijk, sociaal-economisch voor de regio, de stad en het centrum.

De meest relevante beleidskaders voor het aanvalsplan zijn:

- > Structuurvisie Kerkrade 2010-2020
- > Stadsdeelvisie Kerkrade Oost 1 2012
- > Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg (SVREZL) 2018
- > Wonen in Kerkrade Centrum, verdieping woonbehoefteonderzoek 2022
- > Regionale Woonvisie Parkstad Limburg, lokale woonvisie gemeente Kerkrade 2023-2038
- > Beleidsregel "Woningsplitsing en gebruikswijziging naar wonen" gemeente Kerkrade, 2023
- > Mobiliteitsplan Kerkrade
- > Evenementenbeleid
- > Regionaal Afwegingskader Omgevingsvisies Parkstad

De leidende principes, de kernwaarden, "Wat wil de stad zijn?" en uitgangspunten uit deze documenten, zijn nog steeds relevant en vormen een fundament en kader voor het aanvalsplan. Niettemin de inkleuring is in de loop van de tijd bijgesteld. Waar mogelijk sluit het aanvalsplan aan op actuele ontwikkelingen voor stadscentra, zoals voorgaand beschreven en bij de bestaande kaders, visies en beleidsdocumenten.

Onderstaand zijn de belangrijkste kaders en basis voor het aanvalsplan samengevat:

Kerkrade: onderdeel van de Euregio

De structuurvisie Kerkrade schetst een beeld van de stad, haar ontstaan en toekomstbeeld. Primair vertrekpunt is Kerkrade als onderdeel van de euregio, met een regionale verzorgingsfunctie in fysieke en sociale zin en als Europese en gastvrije stad. Een stad waar de voorzieningen op orde zijn voor: cultuur, zorg, onderwijs, werkgelegenheid, duurzaamheid en vrije tijd. Een stad die staat voor haar inwoners en voor haar gasten ingebed in haar historie en gebaseerd op bestaande aanwezige kwaliteiten van de stad. Om deze ambitie waar te maken is in essentie steeds ingezet op vier inhoudelijke opgaven die betrekking hebben op: economie, sociaal-maatschappelijke ontwikkeling, ruimtelijk ontwikkeling en duurzaamheid.

Lokale kaders

Voor het centrum zijn de inhoudelijke opgaven uit de structuurvisie nog steeds relevant en werken ook lokaal op centrumniveau door. Daartoe is de structuurvisie uitgewerkt in een stadsdeelvisie voor het centrumgebied, de Stadsdeelvisie "Kerkrade-Oost". Mede op basis van de daarin opgenomen kaders voor het centrum is de afgelopen jaren hard gewerkt aan het centrumgebied en zijn inmiddels een groot aantal projecten gerealiseerd waaronder fysieke en ruimtelijk/stedenbouwkundige ingrepen, de ontwikkeling van VIE, de HuB Kerkrade en kwaliteitsimpulsen in het openbare gebied. De uitvoering en realisatie heeft plaatsgevonden in zorgvuldige co-creatie en middels participatie met belanghebbenden.

Het realiseren van een vitaal en toekomstbestendig centrum is een speerpunt. Als het gaat om het centrum dan kiest de gemeente voor een strategie die inzet op de volgende vijf centrale thema's voor het centrum:

1. **Attractiviteit:**
voorzieningen op orde, centrum verleid tot bezoek en heeft identiteit
2. **Bereikbaarheid en toegankelijkheid:**
goede oriëntatie en herkenbaarheid entrees centrum
3. **Welvaart:**
centrum biedt commerciële, maatschappelijke en culturele diensten die elkaar versterken
4. **Welzijn:**
centrum is veilig, bezoekers zijn welkom, mentale en fysieke gezondheid worden bevorderd
5. **Veerkracht:**
vastgoed en openbare ruimte bewegen mee met maatschappelijke ontwikkelingen en anticiperen op de toekomst, openbare ruimte draagt bij aan klimaatadaptatie

Afsprakenkader retail (SVREZL)

Voor het centrum Kerkrade wordt op basis van economische en demografische ontwikkelingen in het afsprakenkader SVREZL gestreefd naar ruimtelijke concentratie van winkels of retail om kwaliteit van centra (ruimtelijk en functioneel) te versterken en leegstand zoveel mogelijk te voorkomen. Centrum Kerkrade is geclassificeerd als stadsdeelcentrum en de gemeente kiest ervoor in te zetten op een omvang van max. 25.000 m² winkelvloeroppervlak en een primair verzorgingsgebied voor ca. 30.000 inwoners. Voor het kernwinkelgebied geldt dat vooral in de aanloopstraten naar het centrum sprake is van leegstand. Gelet hierop geldt als algemeen kader het kernwinkelgebied compact te maken en in te zetten op kwantitatieve en kwalitatieve versterking en concentratie van het aanwezige winkelaanbod in combinatie met het afbouwen van de winkelfunctie in de aanloopstraten.

Kaders wonen

Voor het centrum is sprake van een transitieopgave naar wonen. Er staan een groot aantal woningbouwplannen op stapel. Van belang is en blijft de juiste product-markt-combinaties te realiseren rekening houdend met demografische en sociaal-economische ontwikkelingen en woonvoorkeuren, zodanig dat de centrumfunctie versterkt wordt. Het economisch draagvlak voor de voorzieningen in het centrum staat onder druk. Er is sprake van leegstand en naar de toekomst zullen winkelen en werken meer moeten indikken en komt er ruimte vrij waarbij een invulling met centrum wonen een grote rol zal spelen. Dit zal vervolgens ook bijdragen aan het draagvlak voor voorzieningen en aan de levendigheid en leefbaarheid en daarmee aan de algehele attractiviteit van het centrum. In hoofdlijn gaat het om sociale huur, middenhuur, vrije sector huur, grondgebonden koop en levensloopgeschikte/ nultrede woningen, zowel appartementen als grondgebonden voor ouderen en zorgbehoevenden. Voor de vitaliteit van het centrum wordt daarbij ook ingezet op betaalbare woningen voor starters / young professionals, jongeren en jonge gezinnen. Daarnaast geldt als principe dat woningen meer zijn dan een toevoeging in aantal maar ook een verbetering in de ruimtelijke omgeving met onderscheidende kwaliteit die bijdraagt aan de uitstraling en dynamiek van het centrum. Bij het realiseren van nieuwe woningen wordt ingezet op verdichting in het centrum nabij de voorzieningen.

Relatie aanvalsplan en omgevingsvisie

Januari 2024 is de ingangsdatum van de Omgevingswet. De voorbereidingen hiervoor zijn al lang aan de gang en de gemeente is vorig jaar al begonnen met het opstellen van een Omgevingsvisie, vaststelling is eind 2024 voorzien. Het aanvalsplan zal uiteindelijk verwerkt worden in de Omgevingsvisie en daarmee ook planologisch geborgd zijn.

4 Ambitie

Samen met de visie geeft de ambitie richting en houvast wanneer keuzes gemaakt moeten worden. Hiermee wordt antwoord gegeven op de vraag "Wat moet bereikt worden?" en is daarmee de overall doelstelling voor het centrum voor de lange termijn.

Voor het centrumgebied is de ambitie om samen met de gebiedspartners:

- > Een vitaal en sociaal economisch sterk centrum te realiseren met
- > een passende voorzieningenmix op maat voor (nieuwe) inwoners, bezoekers en ondernemers en waar
- > jong en oud in een veilige, duurzame en kwalitatief attractieve omgeving kunnen wonen, winkelen, ontmoeten en verblijven.

Zodanig dat dit de concurrentiepositie en toekomstbestendigheid versterkt en meer dan ooit verleidt tot een bezoek aan het centrum.

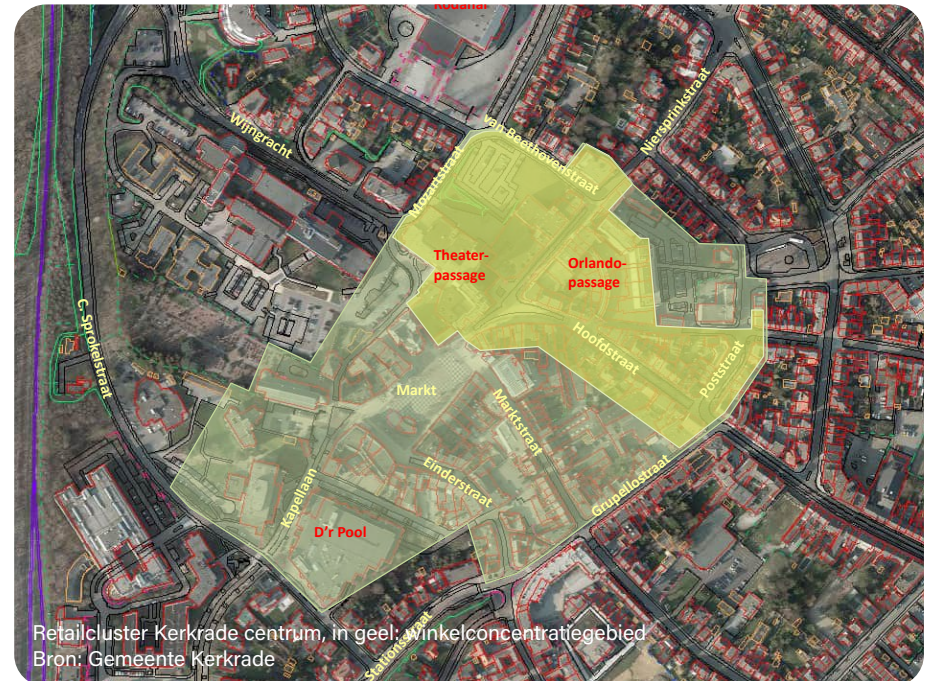
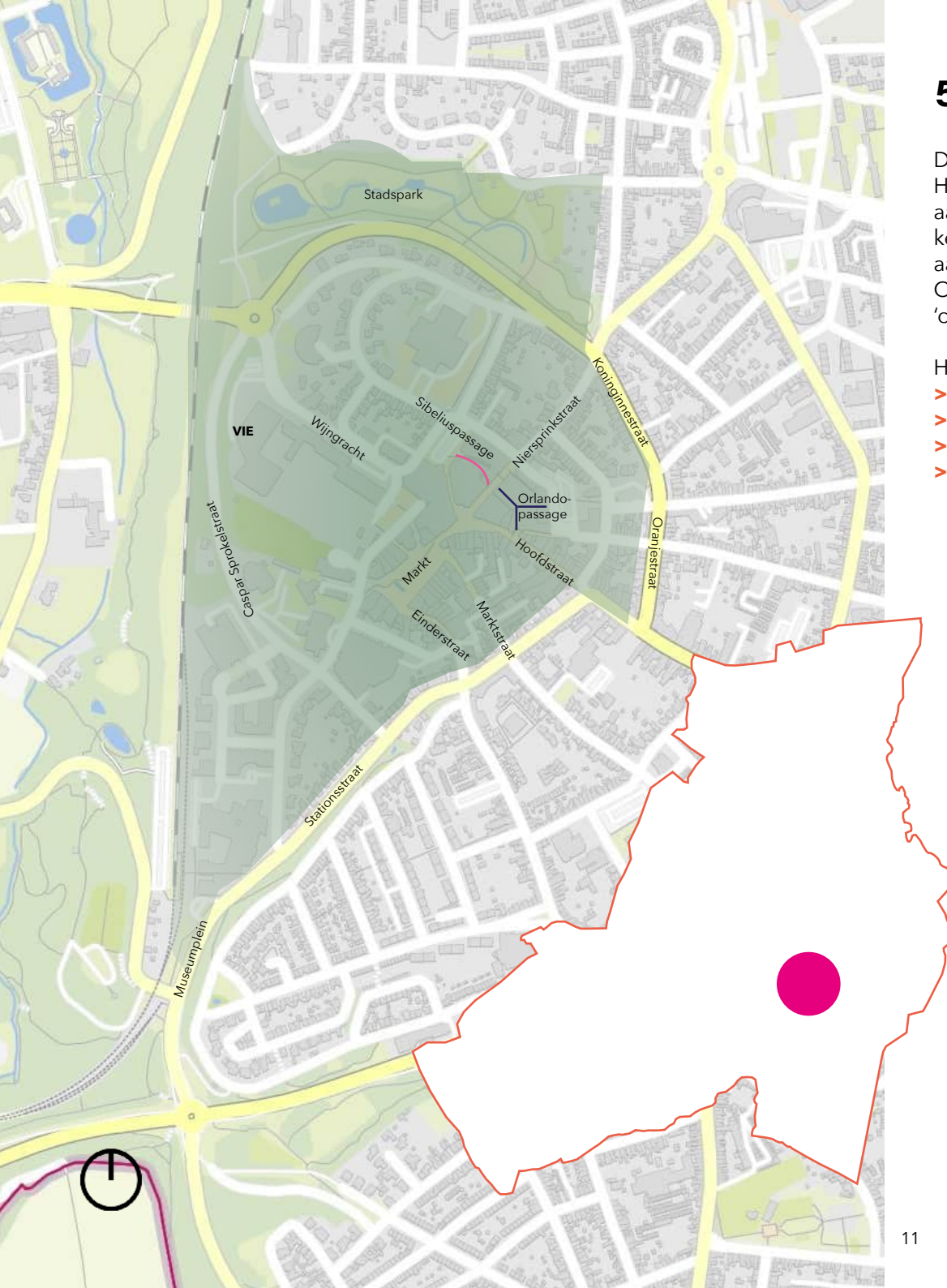
Deze ambitie is verderop in hoofdstuk 8 uitgewerkt aan de hand van de zogenaamde 3C's: "Compact", "Compleet" en "Comfort". Vervolgens worden zeven uitvoeringslijnen gehanteerd die zijn te beschouwen als de speerpunten van het aanvalsplan en die de projecten en maatregelen bevatten. Tezamen vormt dat het uitvoeringsprogramma. Dit alles voortbouwend op bestaand beleid en strategie en door bestaande en nieuwe initiatieven in samenhang ruimtelijk, functioneel en programmatisch met elkaar te ontwikkelen en te realiseren.

5 Afbakening centrum

De visie en het aanvalsplan reiken verder dan strict het kernwinkelgebied. Hiervoor is bewust gekozen. Immers gebieden met hun voorzieningen zoals de aanloopstraten, het stadspark en het gebied Museumplein zijn weliswaar geen kernwinkelgebied maar de kwaliteiten van deze gebied dragen wel degelijk bij aan het toekomstbestendig maken van het centrum en hebben effect daarop. Op de kaart is de afbakening van het centrumgebied (verder te noemen 'centrum') weergegeven.

Het centrum is als volgt begrensd:

- Noordzijde: Stadspark
- Zuidzijde: Museumplein
- Westzijde: De Spoorlijn
- Oostzijde: Oranjestraat

6 Visie en positionering

Kerkrade telt ca 45.000 inwoners en is daarmee te kwalificeren als een middelgrote stad. De positie van deze steden is de laatste jaren sterk veranderd. De populariteit van de middelgrote stad als vestigingsplek voor inwoners en ondernemingen is toegenomen omdat in deze steden kunnen voorzien in betaalbare woningen en vestigingsplekken voor ondernemingen. Het zijn economische en culturele "motoren" geworden. Middelgrote steden bieden de bezoekers een brede mix van voorzieningen waarmee zij in die behoeften kunnen voorzien. Dit betekent dat zij naast een adequaat winkel- en horeca-aanbod ook medische, culturele en sociaal-maatschappelijke voorzieningen moeten aanbieden evenals een evenwichtig woningaanbod.

Deze ontwikkeling en de ambitie van de gemeente Kerkrade nopen tot een herpositionering van Kerkrade centrum voor de toekomst. Hierbij dient antwoord te worden gegeven op de vraag **"Wat wil Kerkrade centrum voor wie zijn?"**. Om deze vraag te beantwoorden, dient allereerst te worden gekeken naar de doelgroepen die het centrum in toekomst wenst aan te trekken en te faciliteren in hun behoeften.

Doelgroepen

De bewoners van de gemeente Kerkrade en omliggende kernen vormen veruit het merendeel van de bezoekers van het centrum. De senioren weten het centrum goed te vinden voor een wandeling, om er een boodschap te doen of op het terras te genieten van de reuring in de stad. Naar de toekomst toe is het streven de jeugd en jongeren, meer dan nu, aan het centrum te binden met een passend winkel- en horeca-aanbod maar zeker ook met culturele en sportfuncties en evenementen. Hier spelen VIE, Hub Kerkrade en de Rodahal een belangrijke rol.

Het compacte centrum en de toekomstige beoogde brede aanbodmix maakt Kerkrade tot een aantrekkelijke bestemming voor een dagje uit met het gezin en kan daarmee een echte familie- cq. meergeneratiestad worden. Toevloeiing van (koop-) toerisme is nu nog beperkt maar het doel is om deze groep in de toekomst beter te bedienen en daarmee in aantal bezoeken te laten groeien.

De doelgroep is een heterogene groep (jong, oud, diverse sociale klassen) met een aantal generieke behoeften ten aanzien van het centrum. Deze zijn opgehaald uit de gesprekken met stakeholders, ondernemers en de Gemeentepiler enquête en zijn daarnaast gebaseerd op ervaringen in vergelijkbare stedelijke centra elders in Nederland.

Generieke behoeften:

1. Basisbehoeften: **schoon, heel en veilig**. Deze aspecten komen vooral naar voren uit de bewoners-enquête
2. **Comfortabel** winkelen met **juiste aanbod**: dagelijkse aankopen en niet dagelijkse winkelen;
3. **Ruimte voor ontmoeten** en vrije tijd in kwalitatief attractieve omgeving;
4. Goede **horecamix** en aantrekkelijke evenementen;
5. Bewegen, werken aan de **vitaliteit** of gewoon een ommetje maken;
6. Bezoek aan **sociaal-maatschappelijke en culturele voorzieningen** HuB Kerkrade, muziekschool, VIE, gemeentehuis, theater, Rodahal en andere voorzieningen;
7. Passend aanbod niet-dagelijkse winkels;
8. **Comfortabel wonen** in het juist woonproduct.

Positionering

Momenteel is er al een goede basis in de aanbod-mix in het centrum. Er is een mooi aanbod op het gebied van sport, cultuur, horeca en medisch en trekt vooral bewoners uit de gemeente Kerkrade en omliggende kernen aan. Naar de toekomst toe is er ruimte voor meer (vers-)speciaalzaken, lokale ondernemers, winkels in het dagelijkse segment en nieuwe (hippe) horecaconcepten en evenementen voor de beoogde doelgroepen.

De toekomstige voorzieningenmix voorziet in de behoeften van de inwoners, en weet de jeugd dan ook te binden en te boeien. Het compacte centrum en complete aanbod spreekt (jonge) gezinnen aan. Zij kunnen er samen met hun kinderen, ouders winkelen, een bezoekje brengen aan het museum, het theater en vervolgens in één van de horecagelegenheden het bezoek samen afsluiten.

Het Kerkrade centrum van de toekomst is de meergeneratie-stad met een complete voorzieningenmix in een compact en comfortabel centrum.

Het centrum biedt haar bezoekers naast een adequaat winkel- en horeca-aanbod ook medische, culturele en sociaal-maatschappelijke voorzieningen en evenementen. Het centrum is bovendien een aantrekkelijk plek om te wonen.

Onderscheidend

Het accent in het winkel- en voorzieningenaanbod ligt op dagelijkse goederen, gemak, persoonlijke verzorging, speciaalzaken en niet-dagelijks zoals bijvoorbeeld mode, schoenen en juwelierszaken. Daarnaast zal ook worden ingezet op het verder versterken van het aanbod sociaal-maatschappelijke en culturele voorzieningen. Deze brede mix biedt voor elk wat wils en maakt Kerkrade tot een echte meergeneratie-stad. Met deze heldere positionering onderscheidt het centrum zich van andere steden die voornamelijk inzetten op winkelen. Bovendien sluit deze positionering naadloos aan bij de primaire bezoekenmotieven van de inwoners.

Tot slot zijn middelgrote steden, waaronder Kerkrade, met een compact centrum en een complete voorzieningenmix populair onder dagjesmensen.

DEEL B:
AANVALSPAN: UITVOERINGSPROGRAMMA EN UITVOERINGSLIJNEN

7 Doel aanvalsplan

Het aanvalsplan bestaat uit een uitvoeringsprogramma met uitvoeringslijnen. Deze beschrijven projecten en maatregelen die moeten bijdragen aan het realiseren van de ambitie voor het centrumgebied. Het doel van het aanvalsplan is het definiëren van concrete en geprioriteerde opgaven in de vorm van heldere uitvoeringslijnen primair geënt voor de korte termijn (≤ 3 jaar) en doorkijk naar middellange en lange termijn. Deze vormen de leidraad voor de gemeente en haar gebiedspartners om op korte termijn tot zichtbaar resultaat te komen. Het aanvalsplan staat niet op zichzelf maar houdt rekening met bestaande beleidskaders en het op basis daarvan gevoerde beleid in de afgelopen jaren

De uitvoeringslijnen (projecten en maatregelen) uit het aanvalsplan kunnen enkel in samenwerking tussen gemeente en project- en gebiedspartners en vanuit ieders natuurlijke rol en verantwoordelijkheid gerealiseerd worden.

De gemeente heeft daarin soms een rol als facilitator en aanjager en soms als (publiek) investeerder, beleidsmaker, regisseur of een combinatie van al deze rollen. De projecten en maatregelen uit dit aanvalsplan zullen soms een langere adem vergen, andere projecten of maatregelen kunnen ook snel opgepakt worden. Ook kan niet alles tegelijkertijd en daarom worden prioriteiten gesteld. Het aanvalsplan richt zich voornamelijk op de korte termijn (≤ 3 jaar) interventies.

Aanpak, co-creatie en burgerparticipatie

Voor het realiseren van de ambitie voor het centrum is gekozen voor een gebiedsgerichte aanpak. Dit betekent dat de opgaven en de daaruit voortvloeiende maatregelen centraal worden gesteld en integraal worden aangepakt in co-creatie met de gebiedspartners. In de aanpak om te komen tot een aanvalsplan is gestart met deskresearch en is een analyse gemaakt van (vigerende) beleid, reeds gesignaleerde kansen en aandachtspunten (een Sterkte-Zwakte analyse). De resultaten uit het desk research zijn in een werksessie met medewerkers van diverse afdelingen binnen de gemeente getoetst.

Vervolgens hebben diverse gesprekken plaatsgevonden met de gebiedspartners: centrum-ondernemers, vastgoed-eigenaren, zorginstelling, woningcorporatie, HuB Kerkrade, directie Rodahal. Daarnaast is een uitvoerige online enquête onder bewoners afgenomen via de Gemeentepeler. Daarbij is met name ingegaan op de gemeentelijke ambitie en is gevraagd welke kansen en aandachtspunten er zijn. Is het aanbod in het centrum compleet of missen we nog iets? Welke maatregelen zien belanghebbenden en wat is voor hen van belang om de ambitie te realiseren?

8 De 3C's als leidende principes voor het centrum

Om het centrum goed te laten functioneren wordt gewerkt met de 3 C's: **Compact, Compleet en Comfort**. Zij zijn hierna kort toegelicht en geven al enkele handvatten voor de kansen en aandachtspunten in het realiseren van de ambitie. Deze zijn hierna uitgewerkt in hoofdstuk 9.

Compact

Er gebeurt steeds meer op minder plekken. Zo ontstaat een concentratie van winkels, horeca en voorzieningen in een compact "circuit" met als bijkomend voordeel dat de bezoekers het gehele centrum aandoen. Door de concentratie profiteren voorzieningen van elkaars aanwezigheid en ontstaan mooie synergie-effecten.

Compact betekent het herstructureren van het centrum o.a. door commerciële functies uit aanloopstraten te halen. Deze kunnen daardoor aantrekkelijke woonstraten worden in een stedelijk gebied met de voorzieningen letterlijk om de hoek.

Het bezoekmotief van bezoekers van kleine en middelgrote steden, zoals Kerkrade, is veelal "doelbezoek", men heeft van te voren een duidelijk "doel" en wil daar het liefst zo snel en gemakkelijk naartoe. Een compact centrum sluit naadloos aan bij deze behoefte.

Compleet

Een goed centrum verrast en geeft energie. Het aanbod van voorzieningen in het centrum moet blijven vernieuwen, dit houdt bezoekers nieuwsgierig en leidt tot herhalingsbezoek. Maar het behoudt tegelijkertijd ook de waarden die zo worden gewaardeerd door de bezoekers van het centrum. Het centrum verrast ook door (tijdelijke) fysieke elementen en evenementen.

Naast de geijkte functies zoals winkels en horeca biedt een goed centrum ook een adequaat aanbod van commerciële, maatschappelijke en culturele voorzieningen en wonen. Met deze brede mix is het centrum relevant voor de zogeheten "multi-moment-consument". Hij kan op meerdere momenten van de week voor diverse behoeften terecht in het centrum. Bovendien versterken commerciële en niet-commerciële functies elkaar. Na het bezoek aan de bibliotheek of fysio wordt wellicht nog even een bezoekje aan een terras gebracht. Hierdoor verbindt het centrum economische- met maatschappelijke meerwaarde.

Comfort

Comfort heeft enerzijds te maken met de bereikbaarheid van een centrumgebied en anderzijds met de belevingswaarde en inrichting van het openbare gebied. Bezoekers dienen het centrum gemakkelijk lopend, per (elektrische) fiets, openbaar vervoer of auto te kunnen bereiken. Dit betekent dat er goede voorzieningen aanwezig dienen te zijn zoals onder meer kwalitatief goede ov- haltes en voldoende parkeer- en oplaadplekken die duurzame mobiliteit stimuleren.

Comfort heeft ook betrekking op het feit dat bezoekers van het centrum zich gemakkelijk kunnen verplaatsen, ook als zij minder mobiel zijn. Ook kunnen bezoekers zich goed oriënteren o.a. door een heldere bewegwijzering of onderscheidend plaveisel in de bestrating. De openbare ruimte is verkeersveilig en de auto is te gast. Tot slot is het centrum digitaal ontsloten via een website, social media of speciale apps. Het verbeteren van het comfort draagt bij aan de ambitie van Kerkrade om een stad te zijn waar iedereen erbij hoort en meedoet en er graag een bezoek aan brengt.

De inrichting van het openbare gebied bevordert ontmoeting en gemeenschapszin en draagt daarmee bij aan het welzijn van de bezoekers. Mensen ontmoeten elkaar bewust én toevallig door het centrum te bezoeken, er te wonen of te werken. Er zijn diverse plekken om samen te komen zoals het stadspark en de Markt.

Speciale aandacht is hier gewenst voor plekken waar jeugd en jongeren elkaar kunnen ontmoeten om te chillen, bij te praten zonder dat dit meteen tot "overlast" leidt voor passanten of omwonenden.

Een goed centrum bevordert fysieke gezondheid en stimuleert bewegen in bewegingsparkjes of door mooie wandel- en fietsroutes in, door en rond het centrum.

Tot slot is een goed centrum klimaatadaptief en -robuust. Gebouwen, openbare ruimte en het gebruik ervan dragen bij aan klimaatadaptatie, energietransitie en circulariteit. Vergroenen van het centrum draagt bij aan de belevingswaarde ervan, maakt het gezellig en zorgt voor verkoeling tijdens warme perioden. Ook waterpartijen dragen bij aan verkoeling en kunnen als een leuk speelelement worden ingericht waar kinderen kunnen spelen.

"Demografische veranderingen vragen een andere programmering van functies"

9 Kansen en aandachtspunten centrum

Om Kerkrade centrum als compact en compleet centrum te ontwikkelen, hebben we enerzijds bestaande kwaliteiten en kansen geïdentificeerd. Anderzijds zijn de aandachtspunten benoemd. In de uitvoeringslijnen van het aanvalsplan zijn projecten en maatregelen opgenomen om de aandachtspunten op te pakken zodat er een toekomstbestendig centrum wordt gerealiseerd.

De kwaliteiten en aandachtspunten van het centrum komen enerzijds voort uit eigen waarnemingen tijdens diverse bezoeken. Anderzijds komen ze voort uit gesprekken met diverse gebiedspartners (woningcorporatie, zorgpartij, culturele en maatschappelijke dienstverleners), een bijeenkomst met de centrumondernemers, een ambtelijk werkatelier met relevante disciplines en inbreng van inwoners via de gemeentelijke online enquête (Gemeentepeiler).

Hieruit blijkt dat Kerkrade voor een aantal opgaven staat, zowel fysieke ingrepen alsook op het gebied van communicatie en samenwerking met en tussen gebiedspartners.

Het maken van de juiste keuzes is leidend voor een gezonde leefomgeving en een vitale stad. Hierbij rekeninghoudende met het feit dat de voorgestelde maatregelen en projecten in dit document kunnen worden aangepast op het moment dat de actuele situatie daartoe noopt. Voorliggend document dient daardoor als richtinggevend en flexibel te worden beschouwd.

De beoordeling heeft betrekking op de volgende onderwerpen:

- > Het centrum algemeen;
- > Aanbod en kwaliteit winkels en horeca;
- > Aanbod van commerciële en maatschappelijke voorzieningen;
- > Woningvoorraad.

Per onderwerp zijn hierna de kwaliteiten en aandachtspunten beschreven.

Kwaliteiten centrum

Algemeen

Het centrum van Kerkrade is compact, de afstanden zijn goed beloopbaar waardoor bezoekers relatief snel en eenvoudig diverse plekken kunnen aandoen. Het stadspark is een mooie groene oase direct tegen het centrum aan waar mensen wandelen, kinderen spelen, mensen elkaar ontmoeten, actief bezig zijn of rustig genieten op een bankje. De woonstraten liggen er netjes bij en zijn goed onderhouden. De autobereikbaarheid van het centrum is relatief goed en de parkeertarieven zijn gunstig, zeker in vergelijking tot andere Zuid-Limburgse en Parkstad-steden. De nieuwe VIE-parking biedt de autobezoeker een kwalitatief goede en goed bereikbare mogelijkheid om vrijwel in het centrum de auto te parkeren. Het VeloCity project functioneert goed. Mensen maken veelvuldig gebruik van dit concept voor woon-werk of woon-studie-verkeer.

Winkels en horeca

Het winkelaanbod sluit aan bij het reguliere aanbod van steden met een vergelijkbare omvang als Kerkrade. De bezoekers kunnen er terecht voor dagelijkse producten en ook voor speciale producten die worden aangeboden door lokale ondernemers. Ook het horeca aanbod past bij de behoeften van de bezoekers. Ofschoon de huidige Nederlandse winkelmarkt her en der scheuren vertoont, blijft het kernassortiment in het centrum van Kerkrade redelijk tot goed op orde.

Het horeca-aanbod op de Markt is redelijk divers en sluit aan bij de behoeften van de bezoekers en bij mooi weer zitten de terrassen vol. Ook 's avonds wordt de horeca redelijk tot goed bezocht, hieruit blijkt de behoefte aan ontmoeten en de belangrijke rol van de horeca in deze.

Aanbod voorzieningen

Centra veranderen steeds meer van 'places to buy' naar 'places to be'. Naast een adequaat aanbod van winkels en horecagelegenheden, is de aanwezigheid van commerciële en maatschappelijke voorzieningen cruciaal om een centrum relevant te laten zijn.

In het centrum van Kerkrade is een aantal hoogwaardige voorzieningen gevestigd of vinden er binnenkort hun nieuwe onderkomen. De mix van sport, cultuur, onderwijs en gezondheid op loopafstand van elkaar is uniek in deze regio.

De **HuB Kerkrade** is de centrale plaats van ontmoeting in het stadshart van Kerkrade. Bibliotheek, theater en muziekschool vinden hier hun onderkomen en werken samen aan innovatie, creativiteit, experiment en talentontwikkeling. Een zeer waardevolle voorziening die een significante bijdrage levert aan de brede welvaart voor de inwoners van Kerkrade.

Het **VIE-complex** herbergt een zwembad en sporthal, diverse sportverenigingen en zorginstaties. Allemaal afgestemd op de thema's vitaliteit en gezondheid die in deze regio boven aan de agenda staan om het welzijn en de gezonde leefstijl van de inwoners te bevorderen.

Onderwijsinstelling **Martin Buber** is een nieuwkomer in het centrum en hoopt in de loop van 2024 haar deuren te openen. Het Martin Buber biedt straks vernieuwend voortgezet onderwijs voor mavo, havo en vwo. Het is de bedoeling dat de school een belangrijke plek gaat innemen in Kerkrade. Een plek waar alle kinderen de kans krijgen om op te groeien tot zelfstandige jonge mensen, die met hoofd, hart en handen willen bijdragen aan de samenleving. Het centrum wordt hun "speelplaats", kinderen bezoeken regelmatig het centrum tijdens de pauze of voor activiteiten. Zo ontstaat dynamiek, meer levendigheid en een mooie mix van jong en oud in het centrum.

Wonen

Wonen in stedelijke centra is populair, vooral onder jongeren, starters, 1- en 2 persoonshuishoudens en senioren. Er zijn tal van nieuwe woningbouwinitiatieven, waaronder D'r Pool, om het aanbod in het centrum mee te laten groeien met de vraag naar stedelijke woonmilieus. Meander is een bekende speler in Kerkrade op het gebied van senioren- en zorgwoningen. Momenteel wordt nagedacht over nieuwe woonconcepten o.a. voor het complex aan de Kapelhof, de Hamboskliniek en in het voormalig defensiekantoor. De ligging nabij het centrum en de voorzieningen zijn voor Meander belangrijke aspecten in hun ontwikkelstrategie. Het aanbod corporatiewoningen in het centrum is beperkt maar sluit aan bij de vraag naar betaalbare woningen in het centrum. Corporaties zullen deze woningvoorraad de komende periode gaan verduurzamen en moderniseren waardoor het aanbod beter aansluit bij de wensen van de hedendaagse woonconsument.

Tot slot is er het co-living concept: **Live & Be**. Een kwalitatief goed wooncomplex met een 80-tal studio's, een wasserette en gemeenschappelijke ruimten zoals een gym, een lounge, een studielandschap en zelfs een kleine bioscoop.

Aandachtspunten

Ofschoon het centrum redelijk op orde is op de basisaspecten "schoon, heel, veilig", is de belevingswaarde matig. Deze aspecten vloeien voort uit de enquête van de burgers. Naast de stenige uitstraling is vooral het ontbreken van (mobiel) groen en waterelementen een groot gemis in de uitstraling van het centrum. De waterpartij op de Markt toont, vooral bij mooi weer, hoe deze elementen een bijdrage leveren aan de opwaardering en verlevendiging van de openbare ruimte en kinderen aantrekken om er te spelen. De Markt is meestal de "huiskamer" in een centrum. Deze huiskamer is nu echter vooral stenig, grijs en weinig sfeervol ondanks de terrassen.

De belangrijkste verbindingstraten vanaf de Stationsstraat, Gruppellostraat, Oranjestraat, Koninginnestraat en Wijngracht zijn onvoldoende herkenbaar als "entree-straat" voor bezoekers van het centrum.

Het openbaar gebied vanaf het station tot het stadspark is in de afgelopen 5 tot 10 jaar opgewaardeerd en vormt daarmee een goede basis voor de verdere ingrepen die de openbare ruimte nog beter maakt. Dit heeft vooral betrekking op vindbaarheid en verbinding van gebieden door goede bewegwijzering.

De verbinding station - centrum is onvoldoende herkenbaar voor treinreizigers. Na aankomst op het station is het onduidelijk in welke richting en vervolgens via welke route de reizigers richting het centrum kunnen lopen.

De verbinding Park - Centrum Kerkrade en de verwijzing vanuit het centrum naar het prachtige park is onvoldoende. Bezoekers worden onvoldoende "geprikkeld" om een combinatiebezoek te maken.

Het busstation aan het Oranjeplein is een belangrijk vertrek- en eindpunt voor studenten en andere ov-bezoekers. De kwaliteit van het plein is geen visitekaartje voor Kerkrade en dient een kwaliteitsimpuls te krijgen.

De Rodahal kent een typische "evenementen-gebouw" architectuur. Gesloten en weinig kwaliteit van de gevels. Dit heeft een negatief effect op de belevingswaarde en kwaliteit van het direct omliggende gebied. Het parkeerterrein van de Rodahal is functioneel ingericht maar is stenig en sfeerloos en doet afbreuk aan de kwaliteit van de woonomgeving en woonbeleving aan de J.S. Bachstraat en Van Beethovenstraat.

Winkels en horeca

In de passages is sprake van leegstand, vooral in de Sibeliuspassage is sprake van "verborgen" leegstand ondermeer doordat winkelunits nu zijn ingevuld met een tijdelijke fietsenstalling. In de Orlandopassage concentreert zich de leegstand in de verbinding richting het Kloosterraderplein. Ook de passage tussen de Marktstraat en de Hoofdstraat moet fors worden aangepakt, deze voldoet niet meer aan de hedendaagse eisen. In het horeca-aanbod is ruimte voor nieuwe concepten die vooral ook jonge mensen aanspreken of restaurants in het plus-segment.

Verder is er **leegstand in de aanloopstraten** zoals de Einderstraat, een gedeelte van de Marktstraat en de Hoofdstraat. Deze straten hebben niet de kwaliteit en potentie om in de toekomst een aantrekkelijke winkelstraat te zijn. Een deel van de winkelruimten staat al langdurig leeg, hieruit blijkt dat er geen interesse is van ondernemers om hier een winkel te openen.

Een groot discussiepunt is de zondagsopening van winkels. Vooral voor de eenmanszaken is dit een heikel punt in de balans tussen werk en privé. Dit blijkt uit de participatiebijeenkomst met de centrum-ondernemers en ook politiek blijkt dit een punt van discussie en is er voornamelijk nog geen concrete oplossing. Op zondagen is het derhalve erg rustig in het centrum waardoor ook het horecabezoek beperkt is.

Voorzieningen

Zoals aangegeven, is het culturele en maatschappelijke voorzieningenniveau in het centrum zeer goed op orde. De afzonderlijke voorzieningen functioneren goed. Echter, door de geïnterviewde vertegenwoordigers van de voorzieningen wordt aangegeven dat de onderlinge samenwerking, communicatie en daarmee de samenhang nog onvoldoende is. Men weet van elkaars bestaan maar programmatisch inhoudelijk is meer samenwerking gewenst om zo een totaalaanbod te kunnen bieden. De gemeente zou hier ook een rol in kunnen nemen, bijvoorbeeld als regisseur, aanjager of mogelijk zelfs initiator.

Wonen

De woningvoorraad in de kern is behoorlijk eenzijdig en bestaat voornamelijk uit reguliere appartementen hoofdzakelijk in het betaalbare segment. Zo ontbreken moderne woonvormen zoals meergeneratie-wonen en communityconcepten voor zowel jonge starters, young professionals als voor senioren.

De kantoortoren in de Niersprinkstraat staat al geruime tijd leeg, maar inmiddels zijn er concrete plannen om het gebouw in te vullen met betaalbare huurappartementen.

Kansen centrum

De kwaliteiten van het centrum bieden genoeg kansen om de aandachtspunten middels een helder aanvalsplan op te pakken en daarmee het centrum een stevige impuls voorwaarts geven. Op basis van de kwaliteiten en aandachtspunten worden kansen gedefinieerd. Deze worden vervolgens vertaald in concrete interventies en acties in het aanvalsplan.

Vergroenen en klimaatbestendigheid

Centraal thema in de kwaliteitsimpuls van het openbare gebied is "Vergroenen". Groen in de stad is heel belangrijk voor de klimaatbestendigheid van de stad en de leefbaarheid voor de inwoners. Ook verhoogt groen (en water) de belevingswaarde en verblijfskwaliteit van het centrum, het wordt er gezelliger door en dat draagt weer bij aan het welzijn van de bezoekers.

De Markt, de huiskamer, is zo'n plek die een stevige vergroeningsimpuls dient te krijgen. Hierbij dient wel rekening te worden gehouden met de functies van de Markt als plek voor de weekmarkt, evenementen en de oversteekbaarheid voor fietsers en voetgangers. Vergroenen van gevels van panden aan de Markt is ook een optie om dit gebied te vergroenen.

Door de Markt en omliggende gebieden te voorzien van mobiele banken met groen of verplaatsbare groene boomeilanden wordt een positieve bijdrage geleverd. Op bestaande bestratingen kunnen ook mobiele oplossingen zoals Mobile Groene Eilanden, Podia en Boombakken toegepast worden. Ook kan worden gedacht aan een groene verbinding tussen de Sibelius- en Verdipassage.

Naast de Markt zijn er nog een aantal plekken waar vergroening kan worden toegepast. Vanuit het centrum vormen de J.S. Bachstraat en de Niersprinkstraat twee verbindingen tussen het Park en het centrum. Om het park al eerder voelbaar te maken, dienen deze straten verder te worden vergroend, een soort "Groene Loper" richting het park.

De Rodahal-parkeerplaats kan een behoorlijke groenimpuls gebruiken. Gelet op de oppervlakte van het terrein draagt deze maatregel significant bij aan het klimaatbestendiger maken van het centrumgebied. Zo kan worden gedacht aan poreuze waterdoorlatende bestrating en meer groenaanplant. Deze combinatie van maatregelen zal een positief effect hebben op de directe (woon-) omgeving van de Rodahal en maakt de nabijheid van het park nóg voelbaarder.

Het **busstation Kerkrade** dient een forse kwaliteitsimpuls te krijgen. Naast verduurzaming is ook het moderniseren een belangrijk aspect in de noodzakelijke kwaliteitsverbetering. Deabri's kunnen worden vervangen door een zogenaamde "groeneabri". Deze is niet alleen 'groen' omdat het dak en de zijwanden vol planten en bloemen staan, maar ook vanwege zijn circulair materialenpaspoort. Bovendien kunnen reizigers er de telefoon opladen via de USB-aansluiting. Maar ook het plein dient te worden vergroend met bloem- en/of plantenbakken en met zitelementen. De definitieve ingrepen dienen nader onderzocht te worden vanuit de totale herinrichting van het Oranjeplein.

VIE wordt een groene en duurzame oase in het centrumgebied van Kerkrade. Hiermee toont de gemeente aan dat zij kansen daadwerkelijk vertaald in daden. Het nieuwe gebouw legt de verbinding tussen het stadscentrum en het Limburgse heuvellandschap. Het dak van de parkeergarage is ontworpen als beloopbaar groen waarop gewandeld en gefietst kan worden. Vanaf dit dak wandel je zo de natuur in of loop je naar het stadscentrum.

Verblijven en verplaatsen

Verblijven en verplaatsen zijn twee belangrijke functies van openbare ruimte. Het vergroenen draagt al substantieel bij aan het verblijfsklimaat van het centrum van Kerkrade. Maar er zijn meer elementen die het verblijf verlengen en/of aangenamer maken.

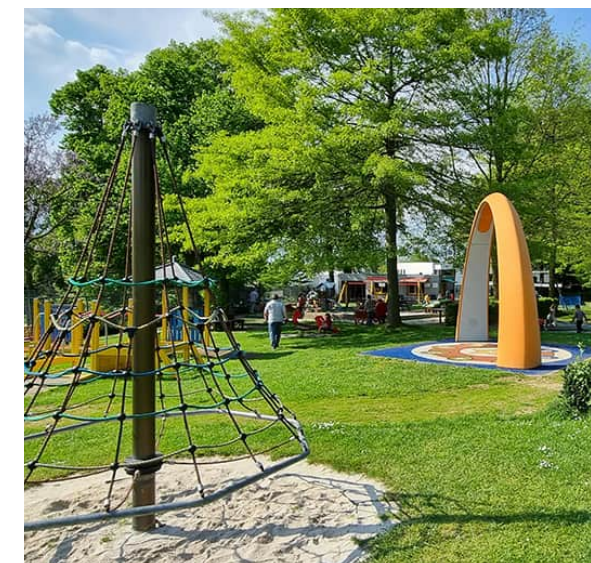
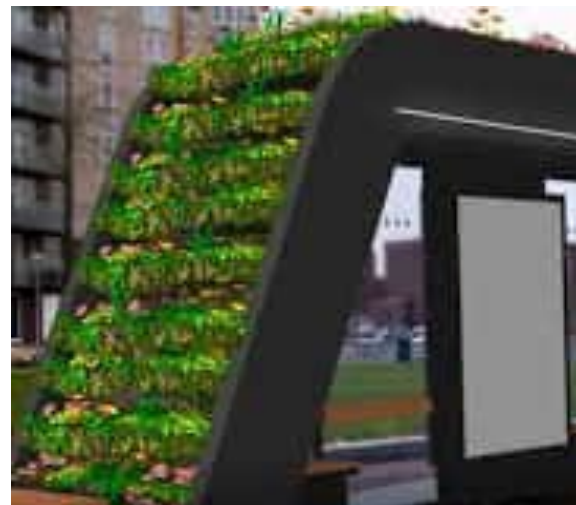
Mooi en comfortabel stadmeubilair, bankjes en andere zitelementen waar mensen even kunnen uitrusten of elkaar spontaan ontmoeten zijn de meest eenvoudige elementen om het stadsbezoek te veraangemen. Leuke, hippe, bijzonder vormgegeven elementen stimuleren gebruik en dragen bovendien bij aan de Instagrammability van het centrum. De stadsbezoeker wil sfeer. Dagelijks komen bewoners van zorginstellingen en andere mindervalide bezoekers naar het centrum. Voor een wandelingetje of om elkaar te ontmoeten. Het centrum dient derhalve rolstoel- en rollatorvriendelijk ingericht te zijn.

Jeugd en jongeren

De gezonde stad stimuleert en faciliteert bewegen van haar bezoekers. In het kader van bewust en gezond leven kunnen op verschillende plekken in het centrum en het stadspark fitness- en beweegtoestellen worden geplaatst die bewegen en sporten in de buitenlucht stimuleren. Naast de relatief statische toestellen kan worden gedacht aan interactieve toestellen die als een "game" de gebruiker uitdagen om behendigheid en snelheid te testen.

Een levendig straatbeeld ontstaat ook door de aanwezigheid van kinderen, jeugd en jongeren. Met speelelementen, waterspeelelementen en "breinbrekers" kunnen de jonge stadsbezoekers zich heerlijk vermaken in het centrum terwijl de ouders en senioren kunnen bijpraten op de bankjes.

Voor de jongeren kan worden gedacht aan plekken waar ze in alle "privacy" elkaar kunnen ontmoeten en chillen. De concrete invulling hiervan dient bij voorkeur in nauw overleg met de jongeren te worden ontwikkeld.

10 Uitvoeringsprogramma en -lijnen

In dit hoofdstuk is het uitvoeringsprogramma opgenomen. Dit bestaat uit een aantal uitvoeringslijnen. Deze zijn gebaseerd op de ambitie en positionering van Kerkrade centrum, beschreven in hoofdstuk 6. Aan de hand van de 3C's (compact, compleet, comfort) uit hoofdstuk 8 zijn de kansen en aandachtspunten gedefinieerd. Deze zijn vervolgens vertaald in zeven thematische uitvoeringslijnen. Elke uitvoeringslijn omvat concrete projecten en maatregelen die bijdragen aan het realiseren van de ambitie voor Kerkrade centrum.

Ambitie / positionering

Het Kerkrade Centrum van de toekomst is de meergeneratie-stad met een goede voorzieningenmix in een compact, compleet en comfortabel centrum. Het centrum biedt haar bezoekers naast een adequaat winkel- en horeca-aanbod ook medische, culturele en sociaal-maatschappelijke voorzieningen en evenementen. Het centrum is bovendien een aantrekkelijke plek om te wonen.

3C's als leidende principes voor een succesvol centrum

Compact

Concentratie van winkels, horeca en voorzieningen in een compact "circuit".

Compleet

Naast de geijkte functies zoals winkels en horeca, biedt het centrum ook een adequaat aanbod van maatschappelijke en culturele diensten.

Comfort

Comfort betreft goede bereikbaarheid, korte loopafstanden, plekken om te ontmoeten en een klimaatrobuuste inrichting van de openbare ruimte.

7 uitvoeringslijnen met concrete projecten/ maatregelen om ambitie te realiseren

1. Het compact maken van het centrum
2. Creëren van een complete functiemix
3. Evalueren en herijken evenementen
4. Aanleg voorzieningen gezonde leefstijl
5. Kwaliteitsimpuls openbaar gebied
6. Versterken samenwerking gebiedspartners
7. Herijking positionering Kerkrade-Centrum

Een dynamisch en flexibel programma

Het uitvoeringsprogramma geeft zo concreet mogelijk aan welke maatregelen dienen te worden uitgevoerd. Het uitvoeringsprogramma vormt nadrukkelijk geen blauwdruk en is geen dichtgetimmerd programma.

Nieuwe initiatieven, projecten of maatregelen die nu niet zijn opgenomen en bijdragen aan het realiseren van de ambitie worden uiteraard toegevoegd. Ook kan een genoemd project of maatregel in de toekomst nog worden aangepast.

Bovendien kan het betekenen dat we meer doen dan de nu opgenomen projecten en maatregelen. Het aanvalsplan krijgt op deze manier een dynamische en flexibel karakter. Gedurende het traject kan door onvoorziene ontwikkelingen bijsturing nodig zijn.

Financieel kader

De korte-termijn plannen kunnen met het oog op de integraliteit uit bestaande budgetten worden gefinancierd. Tijdens de begrotingsvergadering van 2025 zal er additioneel geld worden gevraagd om de overige middellange termijn projecten te kunnen realiseren. Uit met name Rijkssubsidieregelingen gaat de gemeente met name de lange termijn projecten realiseren.

Het centrum maken we samen

Nu de visie, het aanvalsplan en het uitvoeringsprogramma gereed zijn gaat het plan de fase van uitwerking in. Centraal staat nu de vraag 'wat is daarvoor nodig?', 'waar beginnen we?' en 'wie is / worden er betrokken?'. Relevante aspecten daarbij zijn onder meer: samenwerking en organisatie, rolverdeling, inzet van middelen en prioritering (wat eerst). Het uitvoeringsprogramma met de uitvoeringslijnen is hiervoor een aanzet.

Prioriteren: wat eerst?

Om een start te kunnen maken met de uitvoering van het programma ligt het voor de hand te beginnen met die onderdelen uit het uitvoeringsprogramma:

- > Die op korte termijn quick wins opleveren en te realiseren zijn;
- > Versterkend werken tussen de uitvoeringslijnen onderling;
- > Die op draagvlak kunnen rekenen;
- > Waarvoor op korte termijn middelen ingezet kunnen worden.

Deze zijn in het uitvoeringsprogramma als zodanig geduid.

Programmabenedering

Het aanvalsplan is te beschouwen als een totaal programma waarvan de uitvoering in de komende jaren wordt aangepakt. Voor de uitvoering van het aanvalsplan wordt ervoor gekozen dat de gemeente als initiator optreedt. Het aanvalsplan en uitvoeringsprogramma fungeert hiervoor als één programma om de gezamenlijke ambitie te realiseren en de koers te bewaken.

UITVOERINGSLIJNEN

1. HET COMPACT MAKEN VAN HET CENTRUM
2. CREËREN COMPLETE FUNCTIEMIX
3. EVALUEREN EN HERIJKING EVENEMENTEN
4. AANLEG VOORZIENINGEN GEZONDE LEEFSTIJL
5. KWALITEITSIMPULS OPENBAAR GEBIED
6. VERSTERKEN SAMENWERKING GEBIEDSPARTNERS
7. HERIJKING POSITIONERING KERKRADE-CENTRUM

Partijen en hun rol

Bij het uitvoeren van projecten en implementeren van maatregelen zal de gemeente samenwerken met diverse gebiedspartners zoals woningcorporaties, zorgpartijen, ondernemers en vastgoedeigenaren. Hierna is per uitvoeringslijn een beknopte beschrijving opgesteld van de projecten en maatregelen. Naast de termijn is per project en maatregel ook aangegeven welke partijen betrokken zullen zijn en welke rol zij kunnen vervullen. Hierbij worden de volgende rollen onderscheiden:

- > F = Faciliterend
- > U = Uitvoerend
- > S = Strategie en plan
- > M = Meedenken / Meeweten
- > I = Investeren

Uitvoeringslijn 1

Het compact maken van het centrum en het onttrekken van commerciële functies in de aanloopstraten richting het kernwinkelgebied en te transformeren naar woonfunctie

Projecten & Maatregelen	Korte termijn ≤ 3 jaar	Middel-lange termijn 3-5 jaar	Lange termijn ≥ 5 jaar	Partijen en hun rol ¹⁾	Middelen
- Herijken gebied "kernwinkelgebied" - Herijken stimuleringsregelingen - Herstructureren van het centrum op nader te onderzoeken plekken o.a. door onttrekken commerciële functies in aanloopstraten - Aanvragen overheidssubsidie uit EzK, VhF en Regiodeal - Opstarten gesprekken pandeigenaren - Daar waar mogelijk opstarten traject verwerven panden - Herontwikkelen passage tussen Hoofdstraat en Marktstraat - Basisniveau voorzieningen op orde brengen en houden	X X X X X X X	X X X X	 X X X	Gemeente: U, S, I Pandeigenaren: M, I	Kosten afhankelijk uitvoering: gemeente of extern bureau

Uitvoeringslijn 2

Het centrum creëren van een complete mix aan functies die aansluit bij de nieuwe positionering van Kerkrade centrum en bij de behoefte van de doelgroepen

Projecten & Maatregelen	Korte termijn ≤ 3 jaar	Middel-lange termijn 3-5 jaar	Lange termijn ≥ 5 jaar	Partijen en hun rol ¹⁾	Middelen
Wonen - Voortzetten beoordeling nieuwbouwplannen en toetsing aan marktontwikkelingen - Inzetten op uitvoering van woonbehoefte-onderzoek en woonvisie bij toevoegen nieuwe woningen - Inzetten op nieuwe woonvormen: community-concept en woon-werk woningen - Inzetten op aantrekken jongeren naar centrum door passende woonconcepten te ontwikkelen en realiseren - Bevorderen transformatie Niersprink-flat + sturen invulling plintfunctie	X X X X X	 X X X	 X X	Gemeente: F, U, S, I Corporaties: U,S,M, I Vastgoedeigenaren U,S,M,I	
Commerciële en maatschappelijke functies - Proactief verplaatsen ondernemers uit aanloopstraten - Ontwikkelen commerciële invulling met (vers-)speciaalzaken in leegstaande units passages - De Markt zoveel als mogelijk doorontwikkelen tot volledig horecaplein met terrassen	X X X	X X	X X	Gemeente: F, S, M Pandeigenaren aanloopstraten: M,U,I Streetwise: U,M Eigenaren passages F, U, M, I	

1) Rollen die partijen kunnen innemen in de uitvoering van de maatregel(en): F= Faciliterend, U = Uitvoerend, S= Strategie & plan, M=Meedenken / meeweten, I = Investeren

Uitvoeringslijn 2 (vervolg)

Het centrum creëren van een complete mix aan functies die aansluit bij de nieuwe positionering van Kerkrade centrum en bij de behoefte van de doelgroepen

Projecten & Maatregelen	Korte termijn ≤ 3 jaar	Middel-lange termijn 3-5 jaar	Lange termijn ≥ 5 jaar	Partijen en hun rol ¹⁾	Middelen
Culturele voorzieningen					
<i>Programmatisch</i>					
• Verbeteren samenwerking culturele voorzieningen • HuB positioneren als "Stadspodium" • Het vergroten van de aantrekkelijkheid van de Hub voor jongeren tot 25 jaar • Onderzoeken plek in Hub voor het Nederland-Duitsland Huis, naar voorbeeld van de bibliotheek in Venlo • Onderzoeken verruiming van de openingstijden Hub, incl. zondag-opening.	X X X X X			Gemeente: F, S, M HuB Kerkrade: U,S,M, I	
<i>Fysieke interventies:</i>					
• Onderzoeken verbeteren fysieke doorwaadbaarheid HuB (bezoek stimuleren) • Aanleggen comfortabele verbinding tussen VIE en HuB • Martin Buberplein geschikt maken voor kleinschalige activiteiten van de Hub zoals bijv. voorleesmiddagen voor jong en oud • Het definitief vestigen van het M.Buber college in het centrum • Verbeteren vindbaarheid (entree van) HuB en VIE • Onderzoeken verbeteren fysieke "verbondenheid" tussen HuB en muziekschool zodat deze meer als eenheid worden ervaren • Vormgeven zichtbaarheid onderdelen van de HuB • Verbeteren herkenbaarheid van en fysieke verbinding Discovery met het centrum om zo meer combinatiebezoek te stimuleren en te faciliteren • Vergroening van het centrum, daar waar mogelijk, buiten de aangegeven kaders	X X X X X X X X X			VIE en HuB Kerkrade: U, M Gemeente: F, M, I Discovery: M	

1) Rollen die partijen kunnen innemen in de uitvoering van de maatregel(en): F= Faciliterend, U = Uitvoerend, S= Strategie & plan, M =Meedenken / meeweten, I = Investeren

Uitvoeringslijn 3

Optimaliseren evenementen en activiteiten in centrum Kerkrade

Projecten & Maatregelen	Korte termijn ≤ 3 jaar	Middel-lange termijn 3-5 jaar	Lange termijn ≥ 5 jaar	Partijen en hun rol ¹⁾	Middelen
• Evenementen evalueren en keuzes maken welke wel/niet o.b.v. kwaliteit, bezoekersaantallen en "wat brengt het voor de stad? (economisch, imago) " • Onderzoek mogelijkheden nieuwe evenementen die extra / nieuw publiek aantrekken • Verbeteren bereikbaarheid voor evenementbezoekers • Betere spreiding evenementen over centrumgebied • Timing van evenement zorgvuldig bepalen • Meer evenementen voor de jeugd en jongeren organiseren in Rodahal • Operationele capaciteit en kosten evenementen stijgen o.a. door hogere eisen beveiliging. Oplossen door verstrekken subsidies / middelen	X X X X X X	X X X X	X	Gemeente: F, U, S, M, I Marktmeester: M Beleef Kerkrade!: M, U In samenwerking met : HuB Kerkrade: U,S,M, I Rodahal: U, M Evenementen-organisaties : U, M	

1) Rollen die partijen kunnen innemen in de uitvoering van de maatregel(en): F= Faciliterend, U = Uitvoerend, S= Strategie & plan, M =Meedenken / meeweten, I = Investeren

Uitvoeringslijn 4

Het centrum biedt locaties en (fysieke) voorzieningen die inspelen op vitaliteit / gezonde leefstijl, bewegen en ontmoeten voor jong en oud en draagt hiermee bij aan het welzijn, de gezondheid en tegengaan van eenzaamheid van de Kerkradse bevolking

Projecten & Maatregelen	Korte termijn ≤ 3 jaar	Middel-lange termijn 3-5 jaar	Lange termijn ≥ 5 jaar	Partijen en hun rol ¹⁾	Middelen
• Plaatsen van speel- en (bootcamp-)beweegtoestellen • Onderzoek upgrading en uitbreiding beweegroute door betere bewijzing, • Goede aansluiting Parkstad Fietsroute vanuit en naar het centrum • Maatschappelijk activiteiten organiseren i.s.m. Roda JC	X X X X			Gemeente: F, U, S, I Roda JC: U,M, I	

1) Rollen die partijen kunnen innemen in de uitvoering van de maatregel(en): F= Faciliterend, U = Uitvoerend, S= Strategie & plan, M =Meedenken / meeweten, I = Investeren

Uitvoeringslijn 5

De kwaliteit en inrichting van het openbaar gebied in het centrum draagt bij aan het comfort ten aanzien van verplaatsen en verblijven

Projecten & Maatregelen	Korte termijn ≤ 3 jaar	Middel- lange termijn 3-5 jaar	Lange termijn ≥ 5 jaar	Partijen en hun rol ¹⁾	Middelen
Basis op orde					
• Plan van aanpak opstellen zodat de basis op orde is: schoon, heel, veilig. • Houden van jaarlijkse schouw centrumgebied “Basis op orde” i.s.m. ondernemers en buurtbewoners	X X	 X	 X	Gemeente: F, U, S, I Ondernemers, burgers: M	
Verplaatsen					
• Duidelijke signalering aanbrengen naar centrum, voorzieningen (o.a. HuB en VIE) in het centrum en parkeerroutes • Veilige fietsverbindingen vanuit omliggende wijken • Verbeteren rolstoel en rollator-toegankelijkheid • Het aantal stallingsplekken Velocity uitbreiden, o.a. bij de Hub, het busstation en het station • Verbeteren bereikbaarheid centrum per OV • Bewegwijzering vanaf station naar centrum • Onderzoek naar het optimaal herinrichten en vergroening van het Busstation Kerkrade o.a. de aanplant groen en nieuwe “groene” abri’s plaatsen • Kwaliteitsimpuls busstation centrum • Onderzoek naar mogelijkheden aanleg nieuwe voetgangers- en fietsverbinding station – centrum vanaf het parkeerterrein overzijde • Aanleg nieuwe voetgangers- en fietsverbinding station – centrum vanaf het parkeerterrein overzijde	X X X X X X X X	 X X X X X X	 X X	Gemeente: F, U, S, M, I Vervoerbedrijven: U, S, M, I NS: M, U, I Burgers: M	

1) Rollen die partijen kunnen innemen in de uitvoering van de maatregel(en): F= Faciliterend, U = Uitvoerend, S= Strategie & plan, M =Meedenken / meeweten, I = Investeren

Uitvoeringslijn 5 (vervolg)

De kwaliteit en inrichting van het openbaar gebied in het centrum draagt bij aan het comfort ten aanzien van verplaatsen en verblijven

Projecten & Maatregelen	Korte termijn ≤ 3 jaar	Middel-lange termijn 3-5 jaar	Lange termijn ≥ 5 jaar	Partijen en hun rol ¹⁾	Middelen
Verblijven					
- Plaatsen van mobiele zitelementen met groen - Ontwikkelen groenplan - Uitvoeren ingrepen groenplan - Het klimaatbestendig inrichten parkeerplaats Rodahal door waterdoorlatende bestrating en mogelijk een waterelement in de vorm van een “waterloopje” of “fontein met kunstwerk” - Creëren ontmoetingsplekken voor jeugd en jongeren in en rond het centrum - Aanbrengen accent- en sfeerverlichting op markante plekken en gebouwen - Onderzoek naar ontwikkelen van een Archeologische Route, Belevingsroute, 2^e Wereld Oorlog route en Smartwandelingen. Ook van belang voor aantrekken toerisme en leuk om met de kinderen te doen (familie stad) - Faciliteren van verenigings-initiatieven zoals optredens	X X X X X X X X	X X X X	X	Gemeente: F, U, S, I Rodahal: M, I Burgers: M Jongeren: M Beleef Kerkrade!: F, U, S, M Verenigingen: U, M	

1) Rollen die partijen kunnen innemen in de uitvoering van de maatregel(en): F= Faciliterend, U = Uitvoerend, S= Strategie & plan, M =Meedenken / meeweten, I = Investeren

Uitvoeringslijn 6

Betere en nauwere samenwerking tussen gebiedspartners zodat er meer samenhang en slagkracht ontstaat in realisering van hun strategische doelen, gezamenlijke programmering en stadsbrede activiteiten t.b.v. het vergroten van de levendigheid en aantrekkelijkheid van het centrum

Projecten & Maatregelen	Korte termijn ≤ 3 jaar	Middel-lange termijn 3-5 jaar	Lange termijn ≥ 5 jaar	Partijen en hun rol ¹⁾	Middelen
Formeren Klankbordgroep bestaande uit gebiedspartners (vastgoedeigenaren, corporaties, zorgpartijen, HuB, VIE, Discovery, ondernemers) die periodiek samenkomen om plannen, behoeften en informatie uit te wisselen met als doel te reflecteren op en invulling te geven aan de ambitie, visie en aanvalsplan voor het centrum	X	X	X	Gemeente: F, S, I Programma manager: F, U, S, M Centrummanager: U, M Gebiedspartners: M, U, I	

1) Rollen die partijen kunnen innemen in de uitvoering van de maatregel(en): F= Faciliterend, U = Uitvoerend, S= Strategie & plan, M =Meedenken / meeweten, I = Investeren

Uitvoeringslijn 7

Herijking positionering Kerkrade centrum binnen "Beleef Kerkrade"

Projecten & Maatregelen	Korte termijn ≤ 3 jaar	Middel-lange termijn 3-5 jaar	Lange termijn ≥ 5 jaar	Partijen en hun rol ¹⁾	Middelen
- Herijking "Beleef Kerkrade" en opstellen nieuwe marketingstrategie o.b.v. nieuwe positionering Kerkrade centrum - PR-campagne opzetten n.a.v. herijkte / vernieuwde evenementenkalender - Nieuwe mediastrategie t.b.v. bereiken en informeren inwoners Kerkrade - Evenementen ook promoten over de grens	X X X X	X	X	Gemeente: F, U, I Beleef Kerkrade: U, S, M	

1) Rollen die partijen kunnen innemen in de uitvoering van de maatregel(en): F= Faciliterend, U = Uitvoerend, S= Strategie & plan, M =Meedenken / meeweten, I = Investeren

Rolverdeling, projecteigenaarschap en samenwerking

Een levendig en vitaal stadscentrum maken we met elkaar. Met initiatieven van bewoners van Kerkrade (burgerparticipatie), de (centrum-)ondernemers, zorgpartijen, woningcorporaties, vastgoedeigenaren en natuurlijk de gemeente komt het centrum pas echt tot leven. Het aanvalsplan dient daarbij als gedeelde ambitie en koers.

Bij het opstellen van het aanvalsplan zijn gebiedspartners nauw betrokken.

Deze lijn zal ook bij de realisering van het uitvoeringsprogramma worden doorgetrokken. Partijen hebben elkaar immers nodig om de ambitie voor het centrum te realiseren.

De gemeente vervult niet langer de rol van spelverdeler in de stad, maar één van de vele spelers die de ambitie voor het centrum moeten realiseren. Kerkrade beseft hoe belangrijk het is haar gebiedspartners te faciliteren en te ondersteunen. De gemeente neemt haar verantwoordelijkheid voor het algehele vestigingsklimaat, het faciliteren en stimuleren van ondernemerschap, het stimuleren van netwerken en verbindingen in de stad en regio, het stellen van regels en het geven van voorbeelden door ruimte te geven aan experimenten en op behoeftes van de gebiedspartners in te (blijven) spelen.

Die rol neemt de gemeente op zich. Daarvoor kan een programmamanager in het leven worden geroepen en kan de reeds actieve centrummanager worden ingezet. Zij kunnen terugvallen op cq. worden ondersteund door een intern kernteam met (inhoudelijk en proces) experts.

Monitoren integraliteit en voortgang

Om het aanvalsplan en uitvoeringsprogramma te realiseren en de integraliteit tussen afzonderlijke projecten en maatregelen te borgen is het zaak dat partijen afstemmen hoe de verschillende projecten elkaar kunnen versterken en hoe de voortgang gemonitord wordt. **Partijen moeten elkaar kunnen aanspreken op de voortgang van de projecten waarvan zij projecteigenaar zijn cq verantwoordelijkheid hebben. De monitoring vindt jaarlijks plaats middels een voortgangsrapportage.** De projecten en maatregelen uit het uitvoeringsprogramma worden tegen het licht gehouden. Centrale vragen daarbij zijn ondermeer: "Welke projecten zijn er gerealiseerd?", "Zijn de beoogde doelen bereikt?" en "Liggen we op koers?". Zo nee waarom niet en wat is nodig om het project en maatregel alsnog om het te realiseren, welke projecten of maatregelen worden toegevoegd?

Communiceren en informeren

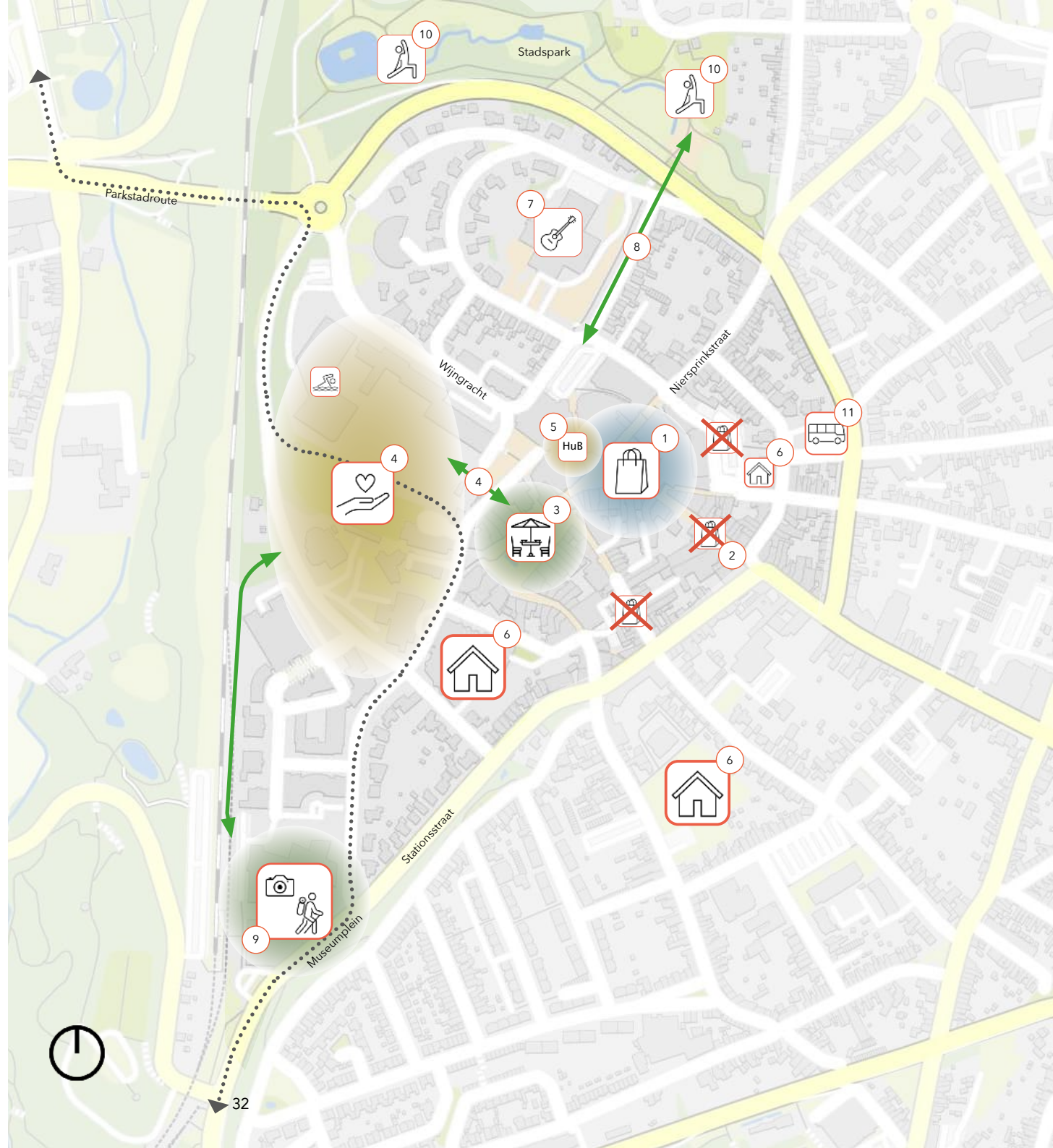
Om gebiedspartners te betrekken en op de hoogte te houden bij de uitvoering zijn het periodiek communiceren en informeren over de voortgang van de uitvoering essentieel. Gedacht kan worden aan het opzetten van een webpagina (als onderdeel van de gemeentelijke website), waar de relevante informatie over het aanvalsplan gedeeld wordt en centraal toegankelijk is.

Hoofdpijnen uitvoeringsprogramma

De hoofdpijnen van het uitvoeringsprogramma zijn op de kaart op de volgende pagina weergegeven en zijn verder meer in detail uitgewerkt in de matrices voor de zeven uitvoeringslijnen.

HOOFDLIJNEN UITVOERINGSPROGRAMMA

- 1 Concentreren winkelgebied rond Markt, Verdipassage, Sibeliuspassage en Orlandopassage. Aantrekkelijk, compact 'winkelrondje' realiseren;
- 2 Retail in aanloopstraten planologisch onttrekken waar mogelijk;
- 3 Horeca concentreren rond Markt en aantrekkelijker maken door toevoeging (mobiel) groen;
- 4 Versterken maatschappelijk cluster omgeving VIE met sport en onderwijs. Realiseren met HuB en Markt;
- 5 Sociaalmaatschappelijke programma's HuB (muziekschool en biebb) in stand houden en verder verstevigen. Aanbod uitbreiden, waar mogelijk in samenwerking met lokale scholen;
- 6 Inzetten op aantrekken nieuwe vooral jonge gezinnen, 1 en 2 persoonshuishoudens, starters / young professionals en senioren (doorstromers) door passende woning-typologieën;
- 7 Rodahal meer inzetten voor jongeren-evenementen. Kwaliteitsimpuls gebouw en parkeerplaats;
- 8 Vergroenen en herinrichten Niersprinkstraat en J.S. Bachstraat zodat een kwalitatieve verbinding centrum-park ontstaat;
- 9 Stationsomgeving past niet bij recreatieve trekker die Kerkrade wilt zijn. Aanpassing openbare ruimte moet hier positief aan bijdragen, alsmede een duidelijkere bewegwijzering en kwalitatieve verbinding met centrum;
- 10 Beweeg- en speelplekken in het stadspark voor jong en oud;
- 11 Vergroenen en kwaliteitsimpuls bushalte Kerkrade en Oranjeplein

BIJLAGE 1

STATISTIEKEN KERKRADE CENTRUM

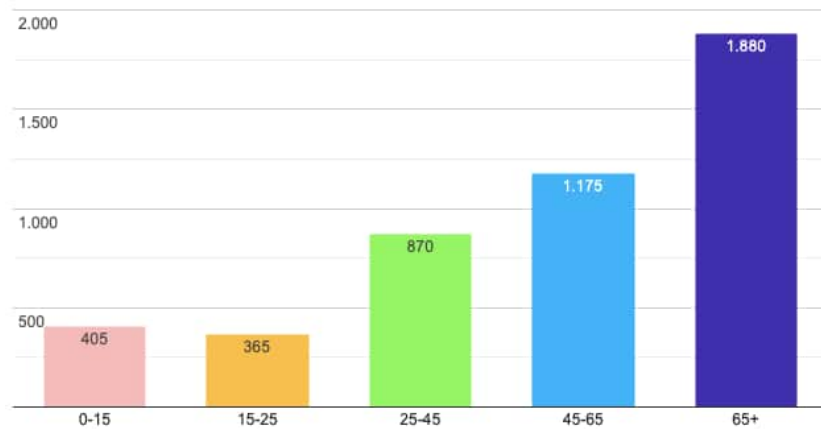
bron: www.allecijfers.nl/buurt/kerkrade-centrum-kerkrade.nl

INWONERS

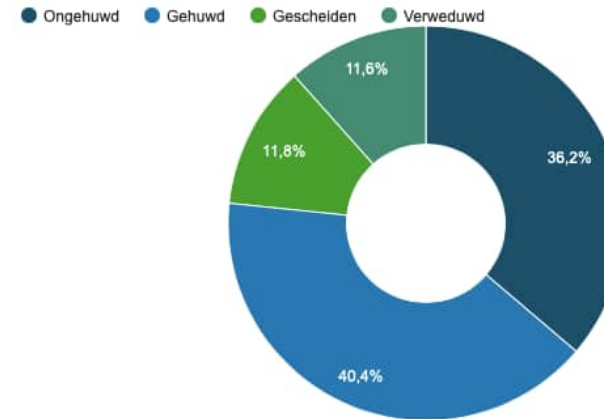
- > Aantal inwoners: 4.700
- > Aantal huishoudens: 2.655 hh (gem. 1,77 p/hh)
- > 40% van de inwoners van het centrum is 65 jaar en ouder

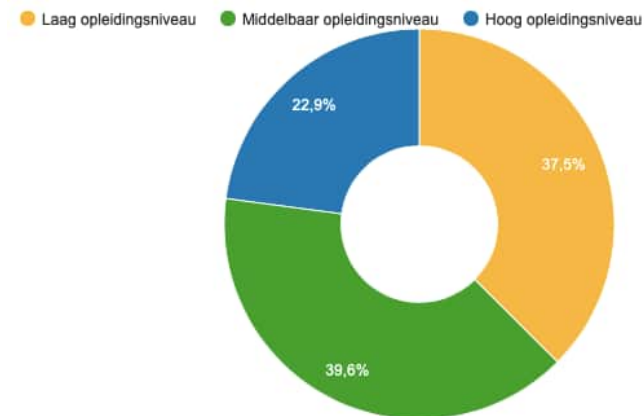
Het aantal inwoners voor de buurt Kerkrade-Centrum. Gegevens voor de jaren 2013 tot en met 2023.

Bevolking, leeftijdsgroepen: aantal inwoners op 1 januari 2023 per leeftijdsgroep.

Bevolking, burgerlijke staat: aantal en percentage inwoners op 1 januari 2023 naar burgerlijke staat.

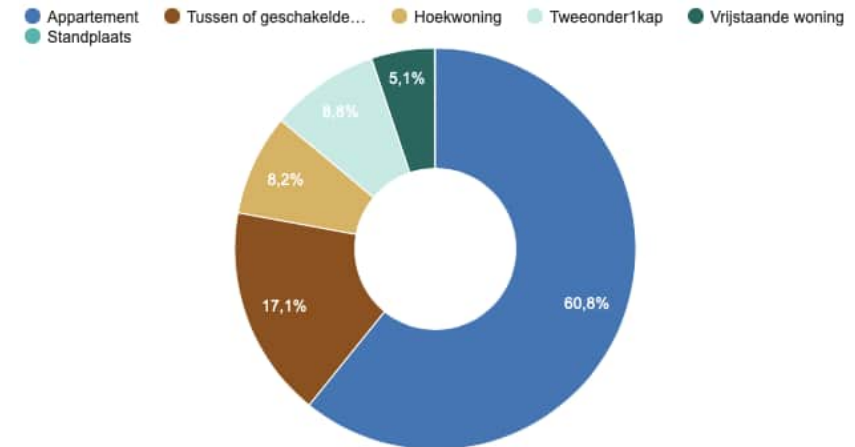
Opleidingsniveau van de inwoners van 15 tot 75 jaar per 1 oktober 2021 in de buurt Kerkrade-Centrum.

WONINGVOORRAAD

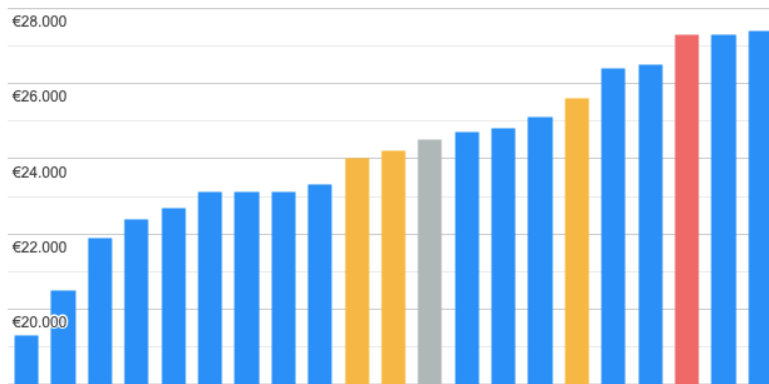
- > De gemiddelde woningwaarde in Kerkrade-Centrum is € 182.000
- > In totaal telt het centrum 2.791 woningen

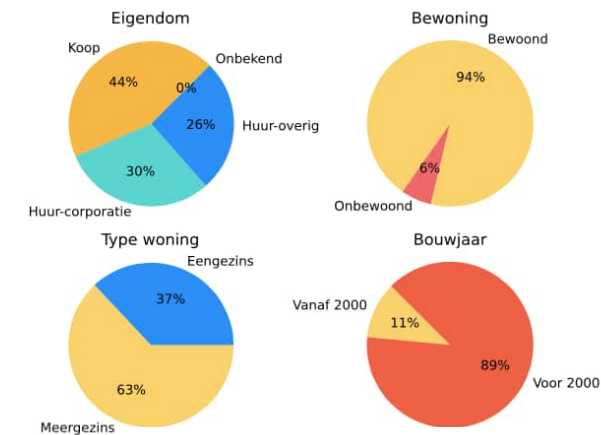
Gemiddeld bruto jaarinkomen in buurt Kerkrade-Centrum.

Bovenstaand taartdiagram toont het aantal en percentage woningen naar type in de buurt Kerkrade-Centrum.

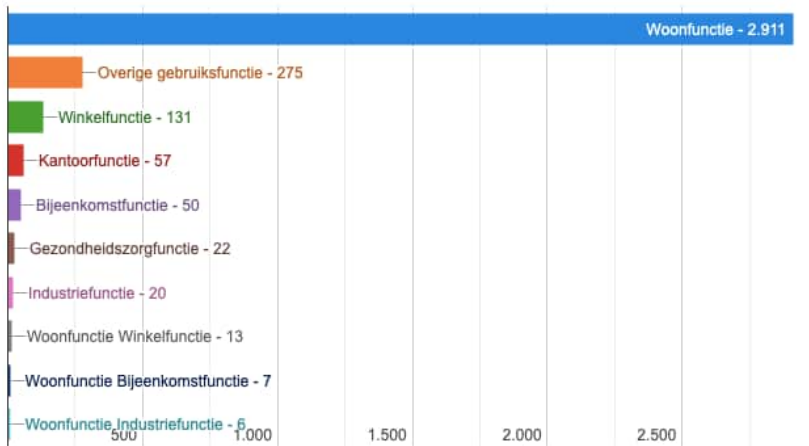

Gemiddeld inkomen per jaar voor elke regio in Kerkrade: Kerkrade-Centrum is rood, andere buurten zijn blauw, wijken zijn geel en de gemeente is grijs.

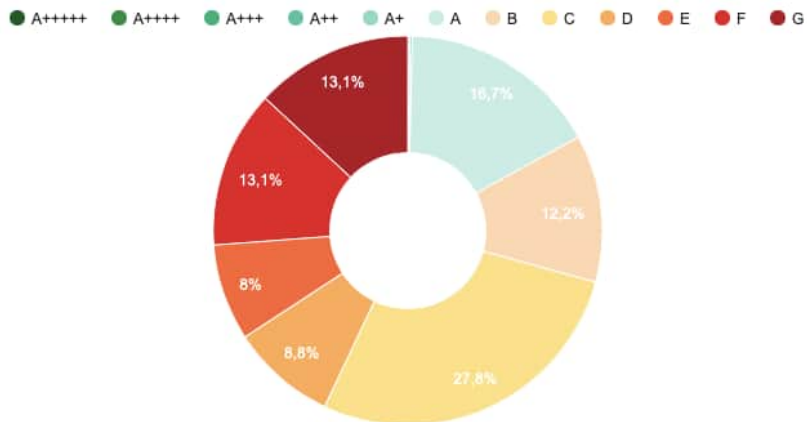

De vier bovenstaande taartdiagrammen tonen het percentage woningen naar eigendom-, bewoning-, type- en bouwperiode.

MOBILITEIT EN PARKEREN

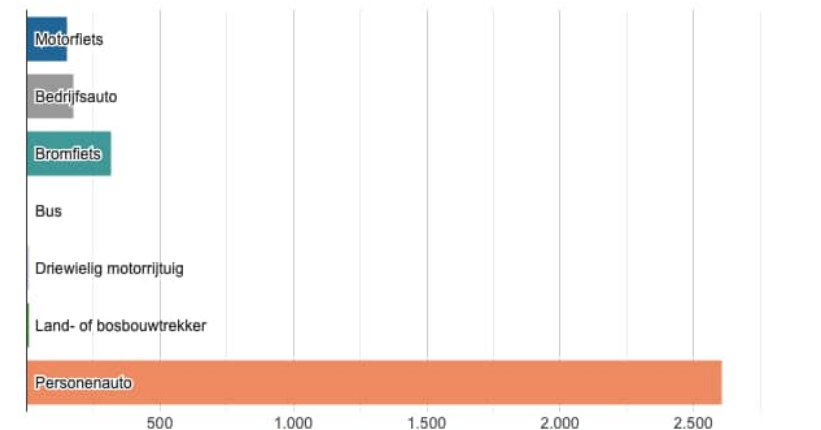
Aantal verblijfsobjecten per gebruiksdoel voor de 10 meest voorkomende gebruiksdoelen voor de buurt Kerkrade-Centrum. Op basis van de gegevens uit de BAG van 9 juli 2023.

Bovenstaande grafiek toont het aantal adressen per type energielabel in de buurt Kerkrade-Centrum. Hiervoor zijn de data op adresniveau uit het EP-Online systeem van de RVO gebruikt. EP-Online is de officiële landelijke database waarin energielabels en energieprestatie-indicatoren van gebouwen zijn opgenomen. De gebruikte data gelden voor de situatie per 1 augustus 2023.

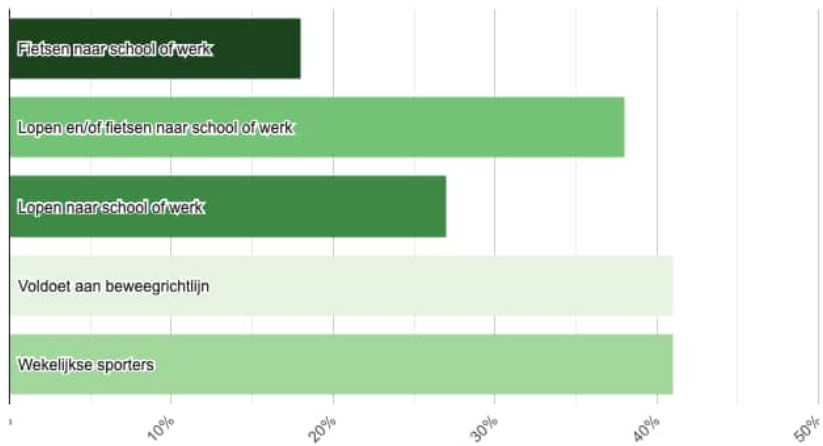

Bovenstaande grafiek toont het aantal elektrische auto's per maand in de buurt Kerkrade-Centrum op basis van de regionale voertuigdata van de RDW. Dit is de som van het aantal elektrische bedrijfsauto's en het aantal elektrische personenauto's.

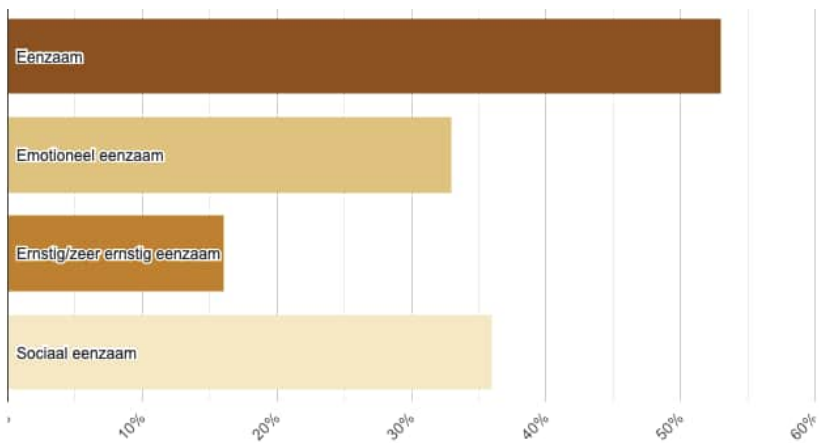

Bovenstaande grafiek toont het aantal voertuigen naar soort motorvoertuig dat in november 2023 in het kentekenregister van de RDW in de buurt Kerkrade-Centrum geregistreerd staat.

GEZONDHEID EN WELZIYN

Bovenstaande grafiek toont de onderwerpen in de categorie 'Sporten en bewegen' (18-65jr.) uit de gezondheidsmonitor van het RIVM voor de buurt Kerkrade-Centrum. Hierbij wordt per onderwerp getoond wat het percentage inwoners in de buurt Kerkrade-Centrum is dat heeft aangegeven dat het onderwerp van toepassing is.

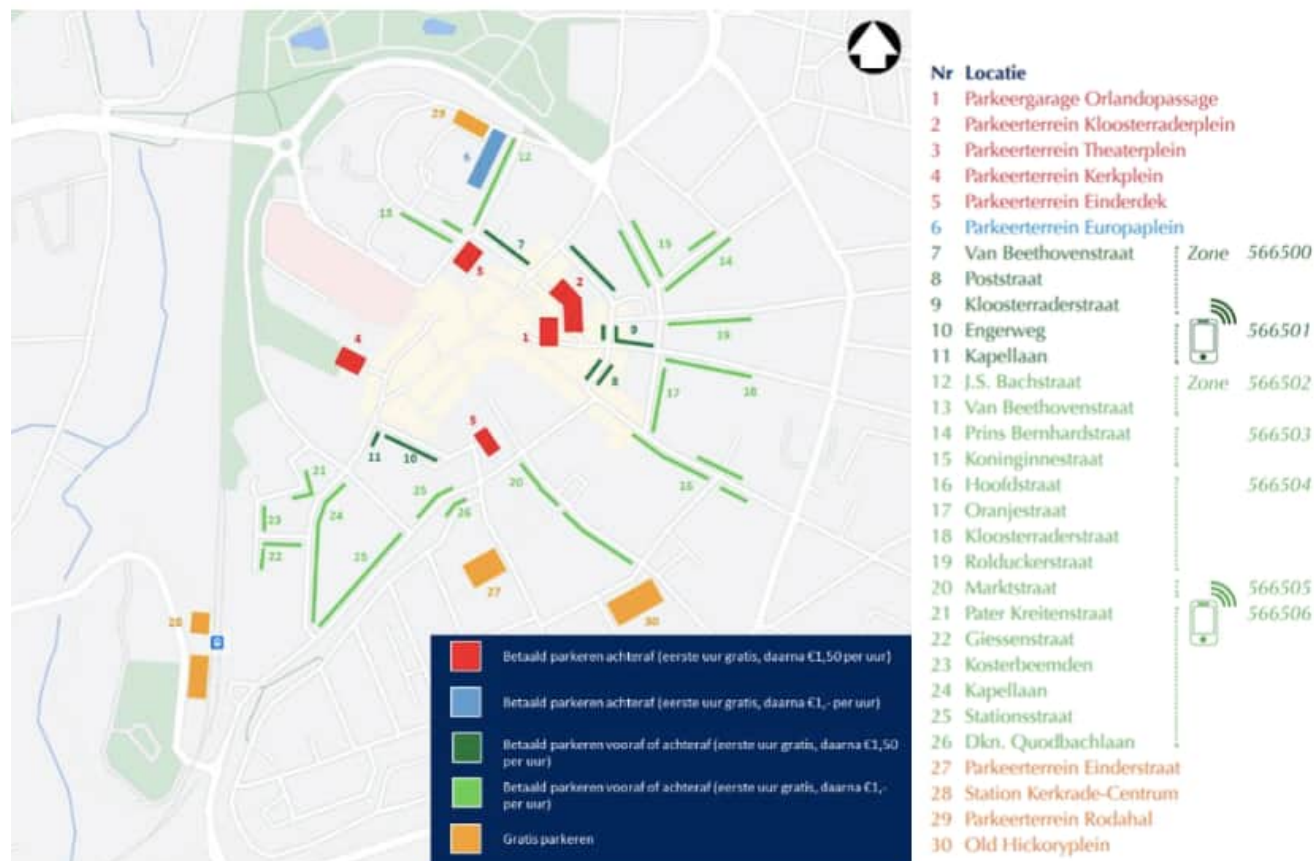

Bovenstaande grafiek toont de onderwerpen in de categorie 'Eenzaamheid' uit de gezondheidsmonitor van het RIVM voor de buurt Kerkrade-Centrum. Hierbij wordt per onderwerp getoond wat het percentage inwoners in de buurt Kerkrade-Centrum is dat heeft aangegeven dat het onderwerp van toepassing is.

PARKEREN WINKELGEBIED KERKRADE-CENTRUM

Parkeerregime	Aantal parkeerplaatsen					
	Maart 2023	November 2021	Juni 2018	November 2017	Februari 2017	Oktober 2016
Parkeerschijfzone (blauwe zone)	-	-	313	313	309	360
Betaald parkeren	1.099	927	595	588	559	580
Vrij parkeren	670	700	827	828	907	885
Vergunning	10	10	29	29	29	-
Totaal	1.779	1.637	1.764	1.758	1.804	1.825

Bron: domein Stad, afd. stedelijke ontwikkeling

BIJLAGE 2
LIJST VAN GEÏNTERVIEWDEN

LIJST VAN GEÏNTERVIEWDEN

- › Meander
- › Heem Wonen
- › Rodahal Kerkrade
- › HuB Kerkrade
- › SMK muziek en dans
- › Parkstad-Limburg Theaters
- › VIE
- › Discovery Museum
- › Marktmeester
- › Streetwise
- › Wyckerveste
- › Ateliersessie ambtenaren gemeente
- › Informatiebijeenkomst ondernemers
- › Enquête inwoners Kerkrade door gemeente via Gemeentepeiler